

# ARADI KÖZLÖNY

Administrator delegat:  
**Dr. STAUBER JÁNOS**

ARAD, ANUL 54, No. 153,  
1939. július 11., kedd.

Redactor responsabil:  
**SZ. JAKAB GÉZA**

Proprietar: Societatea Anonimă pt. editura ziarului Aradi Közlöny, înreg. în Reg. Publ. Periódice sub No. 10/1—1938, Trib. Arad.

## Tisztultabb légkörben tanácskozni lehet a danzigi helyzet megjavításáról, —

jelentette be Chamberlain

**Az angol miniszterelnök ismertette a danzigi feszültség előzményeit Anglia szilárdan kitart Lengyelországgal szemben vállalt kötelezettsége mellett**

London. Az alsóház ma délutáni ülésén Chamberlain miniszterelnök elmondotta napok óta nagy érdeklődéssel várt beszédét.

— Az angol kormány Danzig ügyében szoros érintkezésben áll a lengyel és a francia kormánnyal. A helyi viszonyokról nincs jelenleg újabb mondanivalóm — mondotta a miniszterelnök — de célszerű lesz ha e kérdés elemeit az angol kormány szemszögéből áttekintjük.

Danzig fajlag majdnem teljesen német város. Lakosainak jólété azonban nagyrészt a lengyel kereskedelemre van utalva.

Egy másik hatalom, amely Danzigban megalkotná az uralmát, ha úgy akarja

elvághatja Lengyelország utját a tengerhez és ezzel gazdaságilag és katonailag nyomást gyakorolhat rá.

Ezt jól tudták annakidején a danzigi alkotmány megalkotói, akik mindent elkövettek, hogy megfelelő intézkedésekről gondoskodjanak. Szó sincs a danzigi németek elnyomatásáról.

A jelenlegi elrendezés áthidalható és semmi esetre sem tekinthető igazságtalanságnak, vagy illogikusnak.

A jelenlegi állapotok 1944-ig való fenntartását maga Hitler is szavatolta a Pilsudszkyval kötött tíz esztendő szerződésben. Mindenkinek az volt a felfogása ez év márciusáig, hogy

a danzigi helyzet idővel felülvizsgálható lesz.

de a kérdés nem volt sürgős és úgy látszott, hogy aligha fog az komolyabb vitához vezetni. Márciusban azonban Berlin bizonyos követelések alakjában javaslatokat terjesztett elő és ekkor

Varsó felismerte, hogy rövidesen egyoldalú megoldással kerülhet szembe és ezért elhatározta, hogy ennek ellenáll.

Ezért visszautasította a német javaslat elfogadását és a maga részéről ellenjavaslatokat tett. Mindaddig Anglia nem nyújtott semmiféle kezeséget Lengyelországnak. Az újabb danzigi események ahhoz a felismeréshez vezettek, hogy

### „Danzig visszacsatolása akkor történik meg, amikor Hitler akarja“

Danzig. Förster kerületi vezető tízezer nemzeti szocialista párttag előtt beszédet mondott.

Tiltakozott az ellen, hogy a lengyel hadvezetőség a danzigi kikötőben municiókat tart tart fenn.

A Sternlatte kikötő részben egy nagy raktárépületben a lengyel hadsereg számára nagymennyiségű municiót őriznek. Förster szerint ez közvetlen jelent Danzig kikötője és Danzig város számára is. Majd a következőképpen folytatta:

— Danzigban a helyzet tarthatatlan.

Danzig ma németebb, mint valaha volt és sokkal inkább akar a német birodalomhoz visszatérni mint bármikor eddig. A danzigi lakosság tudja, — hangoztatta Förster körzetvezető — hogy Németországhoz való

veszély fenyegeti Danzig jelenlegi jogállását.

Egyoldalú eljárással szándékoztak ugyanis elintézni azt, amit titkos módszerekkel akartak megszervezni, hogy Lengyelországot és a hatalmakat befolyásolt tények elé állítsák. Az erődtételeket, amelyeket Varsó helyzete helyreállítására végett tettek, lengyel támadásoknak és kihívásoknak minősítették és a lengyel eljárást támogató többi hatalmakat azal vádolták meg, hogy segítik Lengyelországot az erőszakok sorozatában.

— Ha az események sorozata tényleg követné a feltevéseket, akkor ezt a kérdést nem lehetne többé helyi ügynek tekinteni, hanem a lengyel nemzet létét és függetlenségét érintő sokkal súlyosabb problémák vetődnének fel. Mi kötelezettséget vállaltunk arra nézve, hogy segítséget nyújtunk Lengyelországnak a függetlenségét veszélyeztető minden olyan veszedelem esetén, amelyet Lengyelország olyannak tekint, hogy az létérdekeit annyira veszélyeztetné, hogy annak nemzeti haderejével ellenállna. Szilárdul el vagyok tökévelve, hogy ezt a kötelezettséget teljesítjük.

Ezután Chamberlain miniszterelnök ismét visszatért arra a kijelentésére, hogy bár a jelenlegi elrendezés nem igazságtalan,

mindazonáltal áthidalható és meglehet, hogy tisztultabb légkörben tanácskozni fognak az esetleges javításokról.

hisz maga Beck külügyminiszter és Hitler kancellár is kijelentették, hogy a békés elrendezés lehetséges és hogy azt mindkét fél örömmel fogadná.

— Addig is bizzunk ebben — fejezte be beszédét Chamberlain és az összes érdekeltek előtt kinyilvánították és kimutatták azt a határozot szándékukat, hogy

nem engedjük meg, hogy a Danziggal kapcsolatos incidensek olyan méreteket öltsenek, amelyek az európai békét fenyegethetik.

csatlakozás után megjavulna a helyzete.

— A danzigiak nyugodtak és biztosak, mert tudják, hogy visszakerülnek Németországhoz. Göbbels dr. Hitler megbízásából Danzigban kijelentette, hogy Danzig német szabadságát feltétlenül visszakerül a német birodalomhoz.

A visszacsatolás akkor történik, amikor Hitler akarja.

aki egyik legutóbbi beszédében megállapította, hogy nyolcvan millió német mellett és Danzig visszacsatolása mellett áll.

### A lengyel határ megerősítése

Prágából jelentik: A lengyel határ felé néző határmenti erődöt megerősítették. Ezen a határszakaszon több motoros-osztagot helyeztek el.

Varsó. (A. T. E.) Mértékadó körökben úgy tudják, hogy a lengyel kormány egy tervezet dolgozott ki a danzigi helyzettel kapcsolatban. Erre vonatkozólag azonban semmiféle részletet nem hoznak nyilvánosságra és hangsúlyozzák varsói hivatalos körökben, hogy a tervezettel kapcsolatos diszkremin stratégiai okokra vezethető vissza.

Lengyelország álláspontja ebben a kérdésben nem szenvedett változást és a következő pontokban foglalható össze:

1. Lengyelország nem járul hozzá Danziggal kapcsolatban valamilyen változáshoz.

2. Bármely változási kísérletet Lengyelország visszautasít és feltétlenül megőrzi kereskedelmi természetű jogait, ugyancsak azt a jogát, amellyel ellenőrzést gyakorol a vasutak, kikötő és a posta felett.

3. Lengyelország nem járul hozzá, hogy valamilyen idegen kormány ellenőrzést gyakoroljon a danzigi hatóságok felett. Hasonlóképpen nem engedheti meg a város militarizálását, miután ez a jelenleg érvényben levő egyezményekkel ellentétben áll.

### Danzig felett elvonult a vihar?

A hivatalos Tass-iroda úgy tudja, ha újabb nehézség nem merül fel, akkor a végső eredmény még lehetséges. Mindentől függetlenül azonban William Strang angol főmegbízott intézkedéseket tett a Londonba való visszautazásra, amely állítólag már ma meg is történik, akár lesz eredmény, akár nem.

A Tass-iroda az angol-francia-orosz tárgyalásokról azt jelenti még, hogy Litvinov után Oroszország a realpolitika útjára tért és emellett kitart, akármilyen áldozatokat kell is hoznia. Moszkva úgy látja, hogy intranzigens magatartásának köszönhető, hogy Danzig felett a vihar elvonult.

### Bonnet nyilatkozata

Bonnet francia külügyminiszter fogadta a Sunday Times párisi tudósítóját, akivel hosszasan elbeszélgetett.

— Franciaország és Anglia viszonya — mondotta a külügyminiszter — sohasem volt és nem is lehet jobb, mint ma. Nemcsak az a kötelességük, hogy fenntartsák birodalmaik függetlenségét, de az is, hogy fenntartsák a világ biztonságának bizonyos fokát. Türelmetlen, hogy minden reggel az erőszakról és háborútól való félelmre ébredjen az emberiség. Franciaországnak és Angliának nincs más célja, mint a biztonság és a béke fenntartása.

— Franciaország és Lengyelország azonnal és közvetlenül biztosítják egymást minden közvetlen vagy közvetett támadás ellen. Lengyelország tudja, hogy közmondásos hősiességén kívül Anglia és Franciaország fenntartás nélküli támogatására is számíthat. A helyzet súlyos, de Franciaország egységes közvéleménye és hajlíthatatlan határozottsága lehetővé teszi, hogy nyugalommal tekintsen a jövőbe.

### Anglia fegyverkezik

Páris. (Rador.) A Journal megállapítja, hogy a jövő héten nagy eseménye lesz az angol hajóépítésnek, mert egyszerre három új cirkáló bocsátanak vízre a hajóépítő gyárak. A jövő hónap folyamán újabb 2 darab 35 ezer tonnás cirkáló bocsátanak vízre. A flottaszékhely (torpedóromboló, tengeralattjáró) vízrebocsátására kerül sor, ezenkívül két repülőgépszállító anyahajó is.

## Rómában az hiszik, hogy a danzigi kérdésben végleges megegyezés jön létre

Róma. Itteni politikai körök véleménye szerint a nemzetközi helyzetben további enyhülés következett be, ami főként a tengelyhatalmak mult heti mérsékelt politikájának köszönhető. Valószínűnek látszik, hogy

*a danzigi kérdésben most végleges megegyezés jön létre.*

A Popolo di Roma szerint francia körökben nagy meglepéssel vették tudomásul, hogy Varsó is hajlandó a megegyezésre.

*A lap szerint Franciaország és Lengyelország londoni nagykövetei hétfőn délután fontos megbeszélésre ültek össze Halifax külügyminiszterrel.*

A londoni lengyel nagykövét, aki hétfőn délután érkezett vissza Varsóba, magával hozta a lengyel kormánynak Danzigsal kapcsolatos magatartására vonatkozó javaslatát. Franciaország és Anglia a lehetőség szerint támogatni fogják a lengyel követeléseket és ha sikerült a végleges megegyezés, Chamberlain hétfőn este bejelenti az alsóházban a demokráta határozat végleges álláspontját a danzigi kérdésben.

*Az olasz lap szerint Berlinben is élénk diplomáciai tevékenység folyik és Németország felkészül a demokráta állásponttal szemben kifejtendő állásfoglalásra.*

## Ujrasorozzák azokat a németeket, akik a világháború után nem teljesítettek katonai szolgálatot

Berlin. A Reuter-ügynökség jelentése szerint azokat a németeket, akik a világháború után a katonai szolgálatot nem kötelező voltam miatt nem teljesítettek katonai szolgálatot, a nyár folyamán sorozzák és kiképzésnek vetik alá. Az 1906—1907—1910., továbbá az 1913—1920. évfolyamokról van szó.

*A Reuter-ügynökség szerint, mintegy négyszázezer újabb katonával emelkedik így a német hadsereg létszáma.*

A jelentéshez a Havas-ügynökség hozzáfűzi, hogy német illetékes és berlini külföldi jólétesült körökben nem tulajdonítanak különös jelentőséget ezeknek az intézkedéseknek. Megállapítják, hogy csak a német haderő újraszervezésének folytatásáról van szó.

*A német hadsereg jelenleg ötvenhárom hadosztályból áll, az eredeti tervek szerint azonban több, mint száz hadosztály fogja alkotni a teljes német haderőt.*

beszélések a japán megszállás alatt levő Csingtauban fognak lefolyni, a pekingi, nankingi és kantoni kormányok képviselőinek részvételével.

### Fejmondta a nyoni egyezményt az egyiptomi kormány

Kairó. Az egyiptomi kormány az 1938. május 4-én megkötött nyoni egyezményt semmiznek minősítette, miután a spanyol kérdés rendezésével az egyezmény jelentősége megszűnt. Az egyiptomi kormány határozatát diplomáciai úton közölték az érdekelt hatalmakkal.

### Uj kinal kormány Wang-Csung-Wey-el az élén

Peking. Kínai politikai körök, amelyek japán befolyás alatt állanak, elhatározták, hogy Wang-Csung-Wey vezetésével új központi kormányt alakítanak. Az erre vonatkozó meg-

## Törvényrendelettel szándékszik megadni a kormány az állampolgárságot azoknak, akiknek 1918-ban megvolt az illetőségük

Temesvár. Péter János, a Bánság magyar képviselője hazaérkezett Temesvárra és beszámolt az állampolgársági jegyzékhöz kiharadottak ügyében végzett közbenjárásáról. Baran Coriolan belügyminiszter megígérte, hogy a kormány a kérdést a legnagyobb jóindulattal fogja kezelni és ezért meg is hosszabbították a jelentkezések határidejét.

A kormánynak az a szándéka, hogy mindazok részére, akik 1918-ban illetőséggel rendelkeztek

és ezt igazolni tudják, törvényrendelettel fogja az állampolgárságot megadni, illetőleg az állampolgársági jegyzékbe való utólagos felvételt elrendelni. Azok részére pedig, akik az illetőséget bizonyítani nem tudják, jóindulattal elbánást kíván a kormány biztosítani.

Temestartományban, a bánsági magyarság vezetői szerint, mintegy harmincezerre tehető azoknak a száma, akik ilyenformán állampolgársághoz jutnak.

### A hóhullámos vasárnap szomorú mérlege:

## Öt halálos áldozata van a Marosban való fürdőzésnek

Egy államvasuti tisztviselő és egy 16 éves vízvezeték szerelő az áldozatok között — Három esetben még nem sikerült megállapítani a személyazonosságot

A napok óta tartó hóhullám következtében vasárnap ezrek és ezrek kerestek hűsülést a Maros hullámai között. A Neptun partifürdőben is rekordközönség jelent meg és a vig hangulatban folyt strandolást délután 4 órájában tragikus szerencsétlenség zavarta meg.

*Zamfir S. Constantin 26 esztendő vasuti tisztviselő, aki a Maros vári oldaláról a jobb partra akart átvonni, a mély vizet jelző korlátnál hirtelen elmerült.*

A közelben fürdőzők, akik szemtanúi voltak a tragikus eseménynek, nyomban segítségére siettek, hiába volt azonban minden mentési kísérlet, mert Zamfir Constantin elűnt a hullámok között. Hosszas keresés után a strand uszómesterei ráakadtak a szerencsétlenül járt tisztviselő holttestére és azt a partra vitték. Az ottartózkodó Simon Ernő dr. orvos ekkor

*már csak a beállott halált állapíthatta meg.*

A megdöbbentő tragédiáról értesítették a hatóságokat is, ahonnan Paulman ügyeletes rendőrtiszt jelent meg a helyszínen dr. Cur-

tuiu Valeria hatósági orvosnő kíséretében. Az orvosi megállapítás szerint Zamfir Constantin halálát ijedség következtében beállott szivgörcs okozta.

A 26 esztendő korában elhunyt vasuti tisztviselő közel egy évvel ezelőtt került Aradra Brailából, ahol szülei gazdag kereskedők. Zamfir Constantin kereskedelmi akadémiát végzett és képességei folytán magas hivatali beosztást nyert az államvasut aradi szolgálatánál. A megdöbbentő körülmények között elűnt tisztviselő földi maradványait hétfő délután Brailába szállították és ott helyezik örök nyugalomra.

*A szabadban való fürdőzésnek vasárnap egvébként több áldozata volt Aradon.*

A szegényebb sorsú polgárság, amely legjobban érzi az ingyenfürdők hiányát, a tikkasztó hőség elől a szabad Marosban keres hűsülést, nem számolva azzal a veszéllyel, amit a szerencsés folyású Marosban a szabadban történő fürdőzés jelent. Az ugynevezett Hármasszi-

getnél tegnap délután megfulladt Rosenfeld Sándor 16 éves vízvezeték szerelő-tanonc. A rendőrséghez érkezett jelentések beszámolnak arról is, hogy vasárnap délután a Maros különböző szakaszain még három fiatalember fulladt a Marosba, azonban az áldozatok neveit eddig még nem sikerült megállapítani.

### Megtiltották a szabadban való fürdőzést

Az aradi városvezetőség hétfőn délután szigorú rendeletet bocsátott ki, amelyben megtiltotta a szabad Marosban való fürdőzést. A városvezetőséget ennek a rendeletnek kiadására az utóbbi napokban, különösen vasárnap történt halálos szerencsétlenségek késztették. A Maros legutolsó öt áldozata a szabad Marosban lelte halálát és ezzel a rendelettel, amely leszögezi, hogy kizárólag a hatóságok által megjelölt, illetve elhatárolt részeken szabad a fürdőzés, a további halálos baleseteket akarja megelőzni a városvezetőség.

A rendeletet egvébként eljuttatták a rendőrkészre és átiratban kérték a rendőrséget, hogy a leghatározottabban ellenőrizze a rendelet betartását. A rendőrségen ezzel kapcsolatban már meg is tették a szükséges intézkedéseket: megkésztették a Maros-parton lévő rendőrszemeket, a Neptun strandfürdő előtt, valamint a Marosnak az ujaradi szakaszán, állandó vízi-őrséget állítottak fel. A szabad Marosban ért uszókát nyomban igazoltatják és megindítják ellenük az eljárást.

## Az aradi nemzeti gárda ünnepélyes eskütétele

Az aradi és aradmegyei Nemzeti Ujjászülés Frontjának népes gárdája vasárnap délelőtt tette le az esküt ünnepélyes keretek között az aradi Catedralei téren, a görög keleti székesegyház előtt. A nemzeti gárda tagjai Munteanu nyugalmazott ezredes, a gárda parancsnokának vezetésével, a rendőrszolgák részvételével reggel 9 órakor vonultak fel egyenruhába öltözve, a Piata Catedralei-re. Elöl haladtak a tisztviselők, majd a városi tisztviselők csapata, a megyei jegyzők és tisztviselők csapata, a pénzügyigazgatásügyi tisztviselők, a munkáspénztári tisztviselők, alkalmazottak és Astra, valamint a különböző egyesületek tagjaiból alakult csapatok. A felvonulás idejére a templom elé érkezett Marta Alexandru dr. temesi tartomány királyi helytartója, valamint dr. Ciupe Gheorghe tartományi vezértitkár, Petre Georgescu tábornok, aradi helyőrségi parancsnok, Vlad Alexandru tábornok, polgármester, Madancovici a temesi tartomány gárdájának parancsnoka és még többen. A csapatok félkörben katonai rendben álltak fel, majd a katedrálisból kivonult papság élén Turic Caius esperes rövid tábori misét celebrált, azután pedig beszédet intézett a nemzeti gárda tagjaihoz, akiket felszólított az eskü letételére. Az eskümentát Turic Caius olvasta fel és azt a gárda tagjai utána mondták. Az eskütétel után a zenekar hangja mellett a csapatok a kormányzó és a tábornok, valamint kíséreteik előtt elvonultak.

## Az igazságügyminiszter büntetéselengedésekről intézkedő dekrétumot terjesztett az Uralkodó elé

Bucuresti. Iamandi igazságügyminiszter büntetéselengedésről és leszállításról szóló dekrétumot terjesztett Őfelsége elé aláírás végett. A dekrétum korlátozott számú büntetésekre vonatkozik.

## Meghalt a temesvári rablógyilkosság áldozata

Temesvárról jelentik: Jelentette az Aradi Közlöny temesvári munkatársa azt a kegyetlen rablógyilkossági kísérlet, melynek áldozata Blaskó tímármester Georgetina leánya, akit ismeretlen tettes késsel az üzletükben összeszurkált. A szerencsétlen leányt a kórházba szállították, ahol többnapos szenvedés után meghalt. A rablógyilkos kézrekerítésére a vizsgálat folyik.

## PENSIÓBAN

lakás és teljes ellátás nem kerül többé, mint szállodába egymagában a szoba

**Ha Budapestre jön, lakjon a Belvárosi Pensióban**

IV. Veres Pálné-uca 10., félmelet, a Belváros szívében.

Hideg-melegviz, központi fűtés, kiváló kiszolgálás

## Lezuhant egy német repülőgép a brüsszeli repülőnapon

Brüsszel. Tegnap ünnepelték a belga katonai repülés fennállásának negyedszázados évfordulóját. Ebből az alkalomból Brüsszel mellett nagy repülőmeeting volt, amelyen Lipót belga király is megjelent. A repülőnapon belga, angol, francia és német repülők vettek részt. Ott volt Milch vezér ezredes, a német katonai repülés főfelügyelője, Vuillemin tábornok, a francia katonai repülés főnöke és egy angol tábornok, aki az angol katonai repülést képviselte.

A bemutató folyamán halálos szerencsétlenség történt. Wilde német százados műrepülés közben, kis magasságból gépével lezuhant és lábát, valamint karját törte. A százados a kórházba való szállítás közben meghalt.



A nagy tubus Lei 28.— A kis tubus Lei 18.—

## Petre Andrei nemzetnevelésügyi miniszter:

# „A gyarmati népeket azért lehet elnyomni, mert nem rendelkeznek kellő tudással és műveltséggel“

A közoktatásügyi miniszter, Marta Alexandru dr. királyi helytartó, Ciupe Gheorghe dr. vezértitkár és a helyi hatóságok vezetőinek jelenlétében megnyitotta a tanítók továbbképző tanfolyamát

Aradon, miként Nagyváradon és Máramarosszigetén, a kormány rendeletére az ország tanítói részére továbbképző tanfolyamot létesítettek. Az Aradon működő tanfolyam megnyitása vasárnap délelőtt ment végbe ünnepélyes keretek között és ezalkalomból Aradra érkezett Petre Andrei nemzetnevelésügyi miniszter is, aki nagy beszéddel nyitotta meg a tanítók itt működő továbbképző tanfolyamát.

Petre Andrei nemzetnevelésügyi miniszter és kísérete vasárnap délelőtt a Bucurestiből jövő nemzetközi gyorshoz csatolt szalonkocsiján érkezett meg Aradra, ahol a vasuti állomáson ünnepélyes fogadtatást készítettek részére. A miniszter fogadására Aradra érkezett Marta dr. Temestartomány királyi helytartója, valamint Ciupe dr. tartományi vezértitkár is. Megjelent az állomáson Georgescu Petre tábornok, helyőrségi parancsnok, valamint Vlad Alexandru tábornok, polgármester a városi tisztviselők élén, a tantestület képviselői, így Lepa Caius dr., a tanítóképző intézet igazgatója, Crisan Ascaniu a Moise Nicoara jicium igazgatója, Oradean ipariskolai igazgató, Bucurescu Florica, a Ghiba Birta leányliceum igazgatója, Constantinescu Alexandru, a leányszakiskola igazgatója, több tanár és tanárnő, a közintézmények vezetői valamint egy strajer-osztag. A miniszter fogadtatására a rendőrség élén Murgau Liviu rendőrkapitány jelent meg a pályaudvaron.

## Látogatás a Kulturpalotában

A vonathól elsőnek a Nemzeti Ujjászületés Frontjának nyári egvenruhájába öltözött miniszter szállt le, akit Marta Alexandru dr. királyi helytartó fogadott és üdvözölt elsőnek, majd az elsőosztályú váróterembe kísért a minisztert, akit ott Ciupe Gheorghe dr. üdvözölt. Az elhangzott beszédekre Petre Andrei miniszter válaszolt, és miután bemutatott neki a megjelent előkelőségeket, gépkocsin a Közművelődési palotához hajtatott.

A zsufolásig megtelt Kulturpalotában Cibian lelkes, szentszéki tanácsos istentisztelettel vezette be a továbbképző tanfolyam ünnepélyes megnyitásának ünnepségeit, majd az Aradról távollévő Magier dr. görögkeleti püspök nevében üdvözölte a nemzetnevelésügyi minisztert és a királyi helytartót és rávilágított arra, hogy mennyire szükséges az egyház és az iskola együttműködése. Utána Ciupe Gheorghe dr. vezértitkár mondott beszédet és felkérte a minisztert, hogy foglalja el az elnöki széket.

Marta Alexandru dr. királyi helytartó emelkedett szólásra és a miniszter támogatását kérte a tartomány részére. Kérte, hogy támogassa a tartomány gazdasági fejlődését, mert csak a fejlődő gazdasági élet biztosíthatja egyben a kultura fejlődését is.

Vlad Alexandru tábornok, polgármester Arad város nevében üdvözölte a minisztert és a tanítókat, majd pedig Popescu Barolomeu, a továbbképző tanfolyam igazgatója beszélt az új elemiiskolai törvény jelentőségéről. Hangsúlyozta azt, hogy az új törvény tökéletes kapcsolatot terem az iskola és a gyakorlati élet között. Ezután

emelkedett szólásra Petre Andrei miniszter, aki kijelentette, hogy örömmel vesz részt a továbbképző tanfolyam megnyitó ünnepségén. Az ország szellemi erőiről és felkészültségéről kívánna tanubizonyosságot adni a tanfolyamokkal, melyeket szabadegyetemmel is összekapcsoltak és a három hét alatt kiváló egyetemi tanárok tartanak majd a tanítók részére előadásokat.

Részletesen ismertette ezután a miniszter az új elemiiskolai törvényt, majd így folytatta:

— Már ott tartottunk, hogy az ország az analfabétizmus elhatalmasodása felé haladt és a tanköteleseknek csak 35—40 százaléka látogatta rendszeresen az iskolákat.

Most azt akarjuk elérni, hogy a szülő, első sorban a falusi szülő, aki gyermekét iskolába küldi, ténylegesen gyakorlati hasznát lássa az iskolának. Tudatában kell legyünk annak, hogy a tudás erőt ad és az önállóság iránti elhatárlan szomjúságot ébreszt az emberekben s a gyarmati népeket éppen ezért lehet elnyomni és azért kormányozhatják őket mások, mert nem rendelkeznek kellő tudással és kellő kultúrával.

## Az új rendszer bevezetése a tanítóképzőkbe

— Eddig az volt a helyzet, hogy nem tudtak kellő összefüggést teremteni az egyes tantárgyak között és a gyermeknek nem volt általános képe arról, hogy tulajdonképpen mit is tanultak.

A jövőben a tantervet az élet egyes szakaszai szerint dolgozzák ki és így ezután az elemi iskolában nem lesz külön számtanóra, vagy külön természettanóra, hanem az egyik fejezet például a tél, vagy a nyár lesz és a gyermekekkel megbeszéljük mindazt, ami ezekkel a fogalmakkal kapcsolatos.

— Nem táplálók illúziókat és nem gondolom azt, hogy az új rendszer egy-két éven belül meg hozza gyümölcsseit. Tudom azt is, hogy a tanítóknak ezután sokkal önállóbb munkát kell kifejt-

Ezért hangsúlyozom, hogy a kultura egyben a nemzetvédelem eszköze is.

— Az iskolák elnéptelenedésének egyik oka a tankönyvek drágasága volt, mert a szegénysorsú gyermekek nem tudtak tankönyvekhez jutni. Ezért rendelte el Calinescu miniszterelnök nemzetnevelésügyi minisztersége idején az elemiiskolai könyvek egyedáruságát, hogy olcsó tankönyvekhez juthassanak a tanulók. A falusi ember nem szívesen küldi iskolába a gyermekét, ha nem lát gyakorlati eredményt. Az új elemiiskolai törvénnyel éppen ezért a gyakorlati iskolát akarjuk megvalósítani. Azt akarjuk, hogy

a gyermek az iskolában olyan tudásra tegyen szert, amelyet a gyakorlati életben hasznosíthat.

## A főcél a gyakorlati oktatás

Nem minden vidékre dolgozunk ki azonos munkatervet, mert a helyi szükségletek vidékenként változnak és a tanterv összeállításánál azt a környezetet akarjuk figyelembe venni, ahol a gyermek él. Az arra érdemesek jussanak előre, de azok, akik főiskolára nem alkalmasak, már az elemi iskolában olyan oktatást nyerjenek, amely a gyakorlati életben hasznukra válik. Ezért létesíti az új törvény a tartományi és megyei pedagógiai bizottságokat, amelyek tagjai sorában a tanügyi szakembereken kívül a különböző foglalkozási ágak képviselői is helyet foglalnak és ezek állapítják meg, hogy milyen gyakorlati szempontokat vegyünk figyelembe a kérdéses vidéken folyó elemiiskolai oktatásnál. A bizottságok javaslataikat augusztus végéig kell elküldjék a minisztériumnak és azok alapján készítik el a vidékek szerint az elemiiskolai tantervet.

Az új törvény szellemében való munkát sajátítják majd el a tanítók a most meginduló továbbképző tanfolyamokon.

nők, viszont meg vagyok győződve róla, hogy néhány éven belül az eredmények nem maradnak el és a szülők is szemmel láthatóan gyakorlati eredményt élvezik majd az elemiiskolai oktatásnak. A tanítóképzőkben már az új rendszer alapján képezik ki a tanítókat és az újrendszerű munkához való alkalmazkodást akarják elősegíteni a most megnyitott tanfolyamok.

A nagy tapssal fogadott beszéd után az egybegyűltek a miniszter javaslatára elhatározták, hogy hódoló táviratot intéznek az Uralkodóhoz, majd az ünnepség a királyhimnusz eléneklésével ért véget.

A Dacia-étteremben lefolyt közebed után a miniszter Nagyváradra, onnan pedig Máramaroszigetre utazott.

## Moszkvába utazik negyven bolgár képviselő

A bolgár kamara elnöke európai körútra indul

Szófia. Negyven bolgár képviselő, Markoff kamarai alelnök vezetése mellett július végén Moszkvába utazik, ahol érintkezést keres a szovjet vezető gazdasági ténvezőivel.

A Stefani-ügynökség jelentése szerint Musanoff, a bolgár kamara elnöke vasárnap Franciaországba utazott. Párisból Svájcba és más európai országokba látogat el a bolgár kamara elnöke. Musanoff az újságírók előtt kijelentette, hogy feleségével együtt, mint egyszerű turista utazik külföldre, ahol husz napot szándékozik tölteni, de az alkalmat arra is felhasználja, hogy francia ba-

rátjaival találkozzon.

Politikai körökben élénk figyelemmel kísérik ezt az utazást annál is inkább, mert ennek a bejelentése éppen akkor történt, amikor Kloseva-noff bolgár miniszterelnök Berlinben tárgyal.

A Manchester Guardian című angol lap vézércikkben foglalkozik a német-bolgár viszonyval. A lap rámutat Bulgáriának a múltban elkövetett hibáira és kifejti, hogy amíg Bulgária jelenlegi politikáját követi, addig elszigetelve marad és nemcsak a balkáni államok, hanem Anglia is ellene fordulnak.

Jön: „HONOLULU“ Urania „HONOLULU“ Urania „HONOLULU“



**A NYEREMÉNYEKET**  
a nyerteseknek minden  
adólevonás nélkül  
fizetik ki  
**A MILLIÓ MILLIÓ!**

**MERCUR**  
ELÁRUSÍTÓ HELYEI  
HELYI CÍM:

**GOLDSCHMIDT Bank**

## Aranykönyvben örököltik meg Józseffelva ujjáépítőinek neveit

Hat lejjel kell hozzájárulnia a gyűjtéshez minden városi és három lejjel minden falun élő magyarnak, hogy összegyűljön az építkezéshez szükséges ötmillió lei

**Albrecht Dezső, a Magyar Népközösség társadalmi szakosztályának előadója ismerteti a gyűjtőakció ki-  
szélesítésére kidolgozott terveket**

Kolozsvárról jelenté az Aradi Közlöny tudósítója. Az elpusztult Józseffelva ujjáépítésére indított népközösségi kezdeményezés egyre szélesebb tönegeket mozgat meg s a gyűjtés, amely egyelőre napilapok útján folyik már jóval túlhaladta az első millió leit. Mint ismeretes, a Népközösség részéről Kós Károly, a társadalmi szakosztály vezetője irányítja az ujjáépítés munkáját, Kós Károly végezte a tűzvész után a helyszínen az első felbecsülő munkát és ő készítette el a felépítendő egységes háztípusok terveit is.

Az ujjáépítés munkájáról s a szükséges pénz-

beli fedezet előteremtésére kidolgozott tervekről érdekes beszélgetést folytattunk Albrecht Dezsővel, a Magyar Népközösség társadalmi ügyosztályának előadóival.

— Kós Károly a napokban befejezte az építkezési terveket, — mondja Albrecht Dezső — s most bemutatjuk jóváhagyás végett a suceavai prefekturának, azután megkezdődik az építkezés. Egy egységes típusú s szükség szerint nagyobbított lakóház és három gazdasági csűr és istálló-típus építésére készültek tervek.

### Mintafaluvá épül Józseffelva

A tervek elkészítésénél figyelembe vettük Seyfrid Ferenc EMGE titkár jelentését is, aki a napokban érkezett vissza a helyszínről. A jelentés tartalmazza Józseffelva teljes kataszteri adatait is s ebből megállapítható, hogy a legtöbb telek szalagformájú: körülbelül tizenöt méter széles és kétszázötven méter mély. Szó van arról is, hogy új felmérésekkel átrendezzük a községet, egyenes és széles utcákat nyitunk s ezzel is nagymértékben csökkenthetjük a tűzveszélyt, ami talán most sem okozott volna olyan károkat, ha a falu szabályosabban épült.

A lapok gyűjtése már túlhaladta az egymillió kétszázezer leit, a gazdakörök és népközösségi tagozatok gyűjtésének pontos eredményeit még nem ismerjük. Egyébként éppen most kaptuk meg a gyűjtésre vonatkozó belügyminiszteri engedélyt, amelynek egy-egy másolatát megküldtük a népközösségi tagozatoknak, hogy munkájukat zavartalanul folytathassák.

**Ötmillió lei kell az építkezés megindításához, —**

folytatja nyilatkozatát Albrecht Dezső. — Ez az összeg alig egynegyede a tényleges kárnak, de nem kell mindent nekünk helyreállítanunk, Józseffelva lakossága ennyit nem is vár tőlünk. Okos, józan és dolgozó nép — csak irányítani kell és

*Még ha el is felejtette,*

hogy sorsjegyet vásároljon, ne felejtse el postán kétszáz leit küldeni a

**MERCUR**  
elárusító helyeinek  
amelyek ennek ellenében félre tesznek  
**EGY SORSJEGYET**

a 20. sorsjáték I. osztályának a húzására, amelynek napja  
**JULIUS 15.**

**MERCUR**  
ELÁRUSÍTÓ HELYEI  
HELYI CÍM:

**GOLDSCHMIDT Bank**

meg mindazoknak a neveit, akik adományaikkal hozzájárultak Józseffelva felépítéséhez. Ennek az Aranykönyvnek többféle rendeltetése is lesz: első sorban az, hogy egyes áldozatkész adakozókat ne adakoztassunk meg többszörösen is, ezenkívül emléket állítunk vele mindazoknak, akik munkánkhoz támogatást nyújtottak, végül pedig a szociális szakosztály tájékoztatást kap ebből a könyvből, hogy ha hasonló eset adódna elő valamikor, kiknek a támogatására és áldozatkésztségére számíthat. Tekintet nélkül az adományozott összegről minden adakozó nevét megőrököltjük.

### A napokban kezdődik Józseffelva az építkezés

— Nehány pallér és vályogvető, akik megtanítják a józseffelvaiakat a vályog és téglakészítésre, a napokban kezd munkához s a terve jóváhagyása után az építéshez is hozzákezdnek. Az építkezés valószínűleg csak a jövő évben fejeződik be, mert előbb a gazdasági épületek ujjáépítéséhez kezdünk hozzá, hogy az állatokat még a tél beállta előtt elhelyezhessék, azután kerül csak sor a lakóházakra.

— Egységes tervek szerint: egy lakószoba, konyha és nyitott toronc. A házak felépítése azonban olyan lesz, hogy szükség szerint további helyiségeket is építhetnek majd hozzá.

— A napokban — fejezte be nyilatkozatát Albrecht Dezső, — valószínűleg szélesebbkörű értekezletet hívunk össze az egyházak, püspökök és intézmények bevonásával s ezen az értekezleten Kós Károly részletes beszámolót tart és megbeszéljük a további teendőket. (k. j.)

### Korszerűsítik az aradi rendőrségi szolgálatot

Tervbevették, hogy új, megfelelőbb épületben helyezik el a rendőrkezesztrát

Murgau Liviu Aradváros rendőrkezesztrora a szolgálati tapasztalatok alapján szükségesnek látja az aradi rendőrség rendőrtisztai és legénységi létszámának kiegészítését és ennek érdekében már közbenjárt a belügyminisztériumban. A rendőrség kiegészítésén kívül szükségesnek tartja a rendőrkezesztrát az aradi rendőrségi szolgálat korszerűsítését is és ezért elhatározta, hogy megfelelő számú motorkerékpárt szerez be az aradi rendőrség részére.

A rendőrségi szolgálat korszerűsítésével kapcsolatban napirendre került annak a terv is, hogy a Marasesti-uccai kezesztrát modernebb, minden szempontból kényelmesebb és megfelelőbb épületbe helyezték át. Felmerült az a lehetőség, hogy a központi rendőrség részére a volt CFR üzletvezetőségi palotát bocsájtsák rendelkezésre. A megoldási lehetőséget megkönnyíti az a körülmény, hogy a CFR igazgatóságának aradi szolgálatát Temesvárra helyezik át és a vasutigazgatóság Stefan cel Mare-i palotája megüresedik. A rendőrség átköltöztetésével kapcsolatos tárgyalások már megindultak az illetékes hatósági fórumoknál.

### MAGYAR SZINHÁZ

A „CENTRAL”-MOZI KERTHELYISÉGÉBEN

**Kedden „Havasi napsütés”, Hunyady-vigjáték, szerdán „Örökké”, Éri-Halász — Eisemann operettbemutató**

**Telt házak mellett játszik a szintársulat**

Mihályi Károly kitűnő szintársulata szombat óta játszik a volt Central-mozgó kerhelyiségében és telt házak igazolják azt, hogy az együttes teljes mértékben elnyerte a közönség tetszését. A jól betanult, fegyelmezett, gördülékeny előadások biztosítják a közönség további érdeklődését. A színház heti műsora változatos: kedd este Hunyady Sándor legújabb vigjátéka, a „Havasi napsütés” van műsoron, míg szerdán Éri-Halász Imre és Eisemann Mihály rendkívül hangulatos, szellemes legújabb operettje, az „Örökké”. Aradon először, csütörtök este a nagy sikert aratott „Egy bolond százat csinál”, pénteken 27 és 17 leles helyarákival a „Nagy kaland” képezi a műsort, Papp Ella, Vargha Ilona, Palucz Vilma, Rajna Baby, Kovács Lola, Tarnay József, Mihályi Károly, Lukács Ede, Berengh, Haller, Sugár, Fehér és a többiek biztosítják minden este a kifogásalan előadást.

**CORSO** Ma: 5, 7.15, 9.30 órakor.  
egyetlen aradi mozgó nyitott tetővel.

**Vivian Romance**

pikáns filmje: **A házassági háromszög.**

O. N. C. hirdó: a teljes június 8-iki ünnepegek.

## Hogyan kell kérniök a katonaköteles ifjaknak a tanulmányi felmentést?

Bucuresti. A nemzetvédelmi minisztérium rendelkezést adott ki a tanulmányi felmentések kérvényezésével kapcsolatban. Eszerint az 1918-han született és az 1940-es korosztályhoz tartozó ifjak, akik az országban, vagy külföldön tovább akarják folytatni tanulmányaikat és elnyerték az önkéntesi minősítést, kérvényt kötelesek intézni az illetékes hadkiegészítőhöz, (személyesen, vagy ajánlott levélben), feltüntetve a nevet, az állandó lakhelyet, a születés időpontját és helyét, a hadkiegészítőt, ahová tartoznak, az iskolát, ahol tanulmányaikat folytatják, az iskolai évet, melyre beiratkozásuk szól és az 1939-40. évre előzetesen befizetett katonai illetékek kiegyenlítését bizonyító nyugta számát, egyben csatolniuk kell magát a nyugtát is. A kérvény benyújtásának a határideje 1939. augusztus 15. Azokat az ifjakat, akik nem tesznek eleget e kötelezettségüknek, november elsején behívják katonai szolgálatra. Az 1939-es és régebbi korosztályokhoz tartozó ifjak, akik 1938. augusztus 15-én tanulmányi haladékokat kértek az 1938-39. iskolai évre, július 31-ig a következő bizonylatokat kötelesek benyújtani az illetékes hadkiegészítőhöz: egységes bizonyítványt arról, hogy az 1938-1939. iskolai évben be voltak iratkozva és rendszeren látogatták az előadásokat, csatolni kell továbbá egy-egy Md. A. és B. mintájú nyilatkozatot, továbbá az 1938-1939. évre szóló katonai illetékek befizetéséről szóló nyugtát. Amennyiben további felmentést kérnek, az erről szóló és az illetékes hadkiegészítőhöz intézett kérvényüket augusztus 15-ig kell benyújtaniuk. Be kell továbbá nyújtani az 1939-1940. évre előzetesen befizetett katonai illetékekről szóló nyugtát is. A nyugta becsatolása augusztus 15. és november 1. között történik. Akik az előírásnak nem tesznek eleget, elvesztik a felmentéshez való jogukat és november 1-én be kell vonulniuk. A kérvények és az okmányok személyes benyújtása esetén kérni kell az iktatási számot, amennyiben postán küldenek, úgy meg kell őrizni az ajánlott levél vevényét. Ezen kívül mindkét csoporthoz tartozó ifjaknak külön kérnük kell az illetékes hadkiegészítőtől, hogy felmentési bizonyítványt állítson ki számukra az 1939-1940. évre. A kérvényhez fényképek csatolandók.

## Novemberben választ Anglia

London. A News Chronicle jelentése szerint az új angliai választásokat novemberben hívják le.

## Az Északamerikai Egyesült-Államok nevében birtokbaveszik a déli sarkot

Washingtonból jelentik: Roosevelt elnök hozzájárult Byrd altengernagy délsarki expedíciójának tervéhez. Byrd újságírók előtt kijelentette, hogy október első felében indul utnak s célja az Egyesült Államok kormánya nevében birtokba venni a régebben amerikaiak által felfedezett területet.

## Megdrágult a kenyér, a hus és emelték a vendéglői étrendárakat is

A városi ármeghatározó bizottság teljesítette a szakmai érdekképviselek kérését és több vonatkozásban engedélyezte az áremelést

Aradváros ármeghatározó bizottsága ülésén és ezalkalommal foglalkozott a husiparosok, a sütőiparosok és a vendégipari érdekeltségek azon kéréseivel, hogy tekintettel az adott helyzetre, engedélyezzék az elsőrendű élelmickek árának emelését. A bizottságban Riscutia Moise ezredes, alpolgármester elnököl s rajta kívül a következők vettek részt: A gazdasági bizottság részéről Volticeanu Ioan, a nyugdíjasok részéről Chirilă Iustin, a husiparosoktól Czmor Péter, a vendégipari érdekképviseletet Mohor Ilie, Leonickei Andor és Comoti Adalbert, a fogyasztókörzönsevit Detescan Ioan nyugalmazott rendőrtiszt, valamint Ratiu Alexandru rendőrkomszár képviseltek. A pékek megbízásából Weisz Siegfried, a málnák részéről Ehrenfeld Samuel vett még részt az ülésen, amelyen megjelent még Cristian Emil rendőrtiszt, a piaci ügyek referense is. A tényvallás alapos megvizsgálása után a bizottság a következő változásokra tett javaslatot az elsőrendű élelmickek árait illetően Vlad Alexandru tábornok, polgármesternek:

A 4-es lisztből sütött kenyér, bárhol hozzák

forgalomba, 8 lei helyett 8.50 lei, az 5-ös lisztből sított kenyér házhoz szállítva, vagy vegyeskereskedésben 7.50 leiről 8 leire, pékeknél 7 leiről 7.50 leire drágult.

Husárak: I. osztályu marhahús, hátsórész és sültnek valój 25 leiről 27 leire, I. osztályu marhahús első rész 23-ról 24 leire, I. osztályu disznóhús 10 százalékos csonttal 32-ről 34-re, II. osztályu disznóhús tíz százalékos csonttal 30-ről 32-re, sertéscsomb csont nélkül 34-ről 36 leire drágult.

Hái 34 helyett 36 lei. Olvasztott zsír 38 lei helyett 41 lei, szalonna 32 lei helyett 34 lei, tepertő 26 lei helyett 28 lei.

Megdrágultak az éttermi árak is. A háromfogásos étrend 30 leiről 35 leire drágult, a négyfogásos étrend ára pedig 40-ről 45-re emelkedett. Az áremelés ellenében viszont kötelezték a vendéglőket, hogy az étrendhez száz gramm kenyéret is szolgáltatjanak ki. Ugyanakkor elrendelték, hogy a kávéházban felszolgáltandó kenyér darabja egy leuba kerüljön, sulva pedig kötelező 60 gram.



## Nagy többséggel új vezetőséget választott az aradi Ügyvédi Kamara

A tisztújításon résztvevő jogászok 95 százaléka a Coioiu Romulus dr. dékánjelölt vezetése alatt álló ugynevezett ellenzéki listára szavazott

Aradi jogászörökben általános érdeklődés előzte meg a vasárnapi ügyvédkamarai választásokat. Az aradi Ügyvédi Kamara élén négy év óta ugyanazon vezetőség áll, a dékáni tiszteit Moldovan Silvius dr. töltötte be és a rendes hároméves mandátumot a régi vezetőség az ügyvédkamara kebelében megmutatkozott ellentétek miatt egy esztendővel meghosszabbította.

A választás előtt — a szabályos határidő beartásával — két választási névsor érkezett a Kamarához. Természetesen mindkét jelölés beterveztői élénk népszerűsítő munkát fejtettek ki az általuk javasolt vezetőség győzelme érdekében, de már a választások előtt megmutatkozott, hogy az ellenzékiné nevezett második számú jelölőnévsor győzelme várható.

A kisebbségi ügyvédek a második lista mellett foglaltak állást. Ilyen előzmények után vette kezdetét vasárnap reggel kilenc órakor a tisztújító közgyűlés. A jelenlévők egyhanguan közfelkiáltással Popovici Sever dr.-t választották korelnökké és sorsolás útján állították össze a szavazatszedő bizottságot, amelynek tagjai: dr. Butariu Miron, dr. Barbatei Theodor, dr. Gara Armin és dr. Ifj. Ispravnic Sever lettek. A bizottság mellett a jegyzői teendőket dr. Lupas Octavian, a kamara titkára látta el, aki a megnyitás után bejelentette,

többben, négy jogorvoslati indítvánnyal fordultak a kamarához, melyekben a választás elhalasztását kérték.

A jogorvoslati kifogások szerint nem volt szabályszerűen meghirdetve a választás és ezenkívül különböző alaki kifogásokat emeltek, többek között azt is, hogy a Kamara meghívott küldött dr. Zubor Imrénének, aki tudvalegőleg politikai természetű ügy miatt letartóztatásban van.

A választási bizottság rövid tanácskozássra vonult vissza, hogy a kifogásokat letárgyalja. Hamarosan döntést is hozott a bizottság, amelyben a kifogásokat elutasította, mert azok nem alkalmasak arra, hogy miattuk a választás halasztást szenvedjen.

Ezután vette kezdetét a szavazás, amely titkosan folyt. Példás rendben járultak az aradi ügyvédek az urna elé, csupán

a folyosókon játszódtak le hangosabb jelenetek a két pártra szakadt ügyvédség tagjai között.

Déli egy óráig 130 ügyvéd szavazott, majd délután három órakor tovább folytatódott a szavazás. A választást öt órakor zárták le és a bizottság egy óra alatt készült el a szavazatok összeszámolásával. Ekkor megállapítást nyert, hogy

a szavazók 95 százaléka a második számú ugynevezett ellenzéki listára szavazott és csupán öt százalékos adta le szavazatát az első számú hivatalosnak mondott listára.

Érdekes, hogy az első listán szereplő ügyvédek közül többen még azt a hét szavazatot sem nyerték el, amit meg kellett volna kapniuk, ha legalább az első listán szereplő tanácsosok mind egységesen szavaztak volna egymásra.

A választás részletes eredményei egyébként a következők: Dékánválasztották 132 szavazattal (ebből 21 szavazatot megsemmisítettek) dr. Coioiu Romulust. Ezen a listán szereplő tanácsosok a következő szavazatokat kapták: dr. Botioc Alexa 114, Raicu Aurel dr. 118, Furdul Ioan dr. 114, Lepa Valer dr. 115, Demian Simion 112 és Valean Vasile dr. (Radna) 103 szavazat.

Az Ügyvédi Kamara új vezetőségét most három esztendőre választották meg, de az új vezetőség egyelőre nem foglalhatja el hivatalát, csupán — az alapszabályok értelmében — 15 nap múlva.

Az első számú listát pártfogoló ügyvédek körében értesülésünk szerint hétfőn az a megállapodás jött létre, hogy

a választás ellen minden körülmények között felfolyamodással élnek és felfolyamodásukban, melyet az Ügyvédszövetséghez nyújtanak be különböző alaki okokra hivatkozva.

A megválasztott új kamarai vezetőség és mintegy hetven ügyvéd vasárnap este közös vacsorát rendezett, amikor is

elhatározták, hogy a tizenöt nap letelte után azonnal átvesszik a Kamara ügyeinek irányítását

és tiltakozni akarnak az ellen, hogy a választás ellen beadott, vagy beadandó felfolyamodással az új vezetőség hivatalba lépését megakadályozzák.

## Orlasi löporrobbanás Salamanca mellett

Madridból jelentik: Tegnap reggel Salamanca közelében borzalmas löporrobbanás történt, amelynek során harminc katona meghalt kilencven eltűnt és kétszáz súlyosan megsebesült. Később érkezett híradás szerint az egész falu, amelynek határában a löporrobbanás történt, elpusztult. A közelről tüzoltóság és katonaság érkezett a helyszínre, de a nagy hőség megnehezítette az oltási munkálatokat. Franco tábornok a hír vétele után 200 ezer pezterát utalványozott ki a katasztrófából kiölyögő nyomorgó lakosság felszerelésére.

FORUM filmszínház.

Telefon: 20-10.

Ma utoljára.

Kel. emés hüvös terem

5, 7.15 és 9.30 órakor

**PORT-ARTHUR OSTROMA**

Holnap premier: A FOSYEREMÉNY

karagató bécsi vigiák Robert Stolz muzs.rajva.



## ARADI KÖZLÖNY

Telefon: 11-51. Sürgőnycim: KÖZLÖNY

Szerkesztőség és kiadóhivatal:  
ARAD, Bul. Reg. Maria No. 19.

## Előfizetési áraink:

Egész évre . . . 840 lej || Nagydévre 210 lej  
Félévre . . . 420 „ || Egy hónapra 70 „A temesvári Magyar Ház  
ujra megnyílt

Temesvár. Az elmúlt év tavaszán az egyes politikai pártok feloszlásával kapcsolatban hatósági intézkedésre bezárták a temesvári Magyar Házat is. Azóta többször történt közbenjárás a Magyar Ház helyiségeinek újból való megnyitása érdekében és az ugyanott lévő magyar nőegyleti helyiségeket már néhány hónap előtt újból szabaddá is tették. A Magyar Népközösség hánsági tagzata részéről ismételtén eljárak illetékes helyen, hogy a hánsági magyarság hajlékát megnyissák. A közbenjárás eredményeképpen Marta Alexandru dr. királyi helytartó aláírásával határozatban értesítették tegnap a Magyar Ház részvénytársaságot, hogy a királyi helytartó elrendelte a Magyar Háznak tavaly tavasz óta lezárt helyiségei újból való megnyitását. A rendelkezést, amelyet a hánsági magyarság nagy örömmel vett tudomásul és amely a 26-332-1939. számot viseli, a következőképpen szól:

Elnök Ur! Tisztelettel értesítjük, hogy elrendeltük a Magyar Ház elnevezésű épület helyiségeinek megnyitását, mely helyiségeket általános kormányintézkedések következtében az 1938. év tavaszán bezárták.

Felhívjuk figyelmét arra a kötelezettségre, hogy ezekben a helyiségekben csak közművelődési és gazdasági munkát folytassanak, mert ellenkező esetben, a legkisebb eltérésnél utasítást adok a rendőrségnek a helyiségek bezárására.

Marta Alexandru dr. s. k. királyi helytartó.

A határozat alapján a Magyar Ház újra megnyílt.

— ZÜRICH TÖZSDEZARLAT: Páris 11.75, London 20.76 és fél, Brüsszel 75.35, Milano 23.34, Amszterdam 235.40, Berlin 178, Szófia 540, Prága 15.12 és fél, Varsó 83.50, Belgrád 10, Bucaresti 325.

— TÁRGYALÁSOK LONDONBAN A ROMÁN-ANGOL KERESKEDELMELI SZERZŐDÉS ALKALMAZÁSÁRÓL. Az a bizottság, amely Londonban a román-angol kereskedelmi szerződés alkalmazásáról folytatott tárgyalásokat, visszatér az országba. D. Jordan, a pénzügyminiszterium vezértitkára kivételével. Badulescu Victor, a bizottság elnöke, a Banca Nationala adminisztrátora tegnap visszatért Londonba, ahol Jordan vezértitkárrel együtt a tárgyalások utolsó részét bonyolítja le.

— Tilos Berchtesgaden fölött repülni. Berlinből jelentik: A német hivatalos lapban rendelet jelent meg, amely újabb rendelkezésig megtiltja a Berchtesgaden és környéke fölött való repülést. Mint ismeretes, Hitler visszatért nyári üdülőhelyére és Berchtesgadenben tartózkodik.

— Megalakult az albán fascista-párt. Tiranából jelentik: Tegnap tették közzé az albán fascista-párt alap szabályait. Az albán önkéntes milícia, amely az albán hadsereget helyettesíti, közvetlenül Mussolini fenhatósága alá tartozik. A fascista-párt Albánia egyetlen pártja.

— A fel nem vett osztalékok öt év alatt elévülnek. A pénzügyminiszterium most utasította a pénzügyigazgatóságokat az elévülésnek az egyes vállalatoknál történő ellenőrzésére. Az elévült osztalékok és ezek kamatai az államot illetik meg.

— A katonai kiképzés ifjak vasúti kedvezménye. A CFR vezérigazgatósága a katonai előképzés ifjak számára július 1-től szeptember 1-ig, miközben a kötelező közmunkájuk elvégzése érdekében a behívóparancsokban megjelölt helyekre utaznak, 70 százalékos vasúti kedvezményt adott. A kedvezmények elnyerésére szolgáló utalványokat a katonai előképzés vezérfelügyelőség bocsátja ki a behívócédlak alapján.

— Julius 16-án USA—Magyarország teniszmérkőzés lesz Budapesten. Az amerikai csapat tagjai a Wimbledonban győztesen szereplő Cooks és Riggs. A magyar csapatban Szigeti, Asbóth, Gábor, Csikós és Dallos látszik.

— Kedvezményekben részesülnek a tanfolyamokra utazó tanítók és tanítónők. A nemzetnevelésügyi miniszterium közbenjárására segélyben részesülnek mind azok a tanítók és tanítónők, akik az ország különböző részeiből a tökéletesítő tanfolyamokra utaznak. Indulás a legközelebbi állomásról s a jegyek Rámcicul Válcia, Piatra Neamtii, Arad, Nagyvárad, Máramarossziget, Déva, Iasi, Belint-Timis, T. Severin, Cocloc-Ilfov, Budişteni-Muscel, Crevedia Mică, Vlasca, Báltăreşti-Neamtii, Folt-Hunyad megye és Conăceni-Torda állomásokra szólnak. Menet féljegyet kell váltani s a féljegy érvényes II. osztályú személyvonatra. Jövet a tanfolyam résztvevői névre szóló igazolványt kapnak s az illető állomásokon az igazolványok alapján egyéni jegyet kapnak, amelynek árát a kincstár fedezi. Ebben a kedvezményben azonban csak azok részesülnek, akik a visszautazás alkalmával felmutatják azt a jegyet, amellyel előzőleg az illető helységbe utaztak. Ez a rendelkezés július 8-ikától augusztus 15-ig marad érvényben.

— A bucureşti-i Kereskedelmi Akadémia hallgatóinak franciaországi tanulmányútja. Bucureştiből jelentik: A Kereskedelmi Akadémia 32 hallgatója franciaországi tanulmányútra utazott. A tanulmányút két hónapig tart.

## DIANA

áldja beteg és egészséges

— Gázolt a nagyváradai gyorsvonat. Bucureştiből jelentik: A nagyváradai gyorsvonat az elmúlt éjszaka a chitilai állomáson halálragázolta Daciú Dumitru cazaclui gazdát és annak társát, akinek személyazonosságát még nem lehetett megállapítani.

## A windsori herceg

a spanyol trónon...

Madridből jelentik: Az „El diario de Lisboa” című portugál lap szerint a windsori hercegi pár most esedékes földközvetleni utjával kapcsolatban Franco tábornok környezetében nem is titkolták, hogy a spanyol diktátor felajánlja a spanyol trónt a windsori hercegi párnak. Azt is tudni vélük már spanyol politikai körökben, ha a windsori herceg elfogadja a spanyol trónt, akkor Franco tábornok a spanyol hadsereg főparancsnoka lenne.

— Súlyos gépkocsiszerencsétlenség Angliában. Londonból jelentik: Egy társaságépkocsi, amelyen 32 személy utazott, összeütközés következtében kigyulladt. Három utas meghalt 10 súlyosan megsebesült.

## Legolcsóbb a tűzita:

1000 kg. gyertyán, bűkk, Lej 560

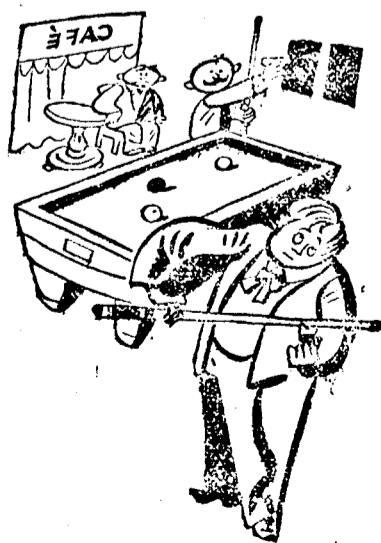
Ölenként Lej 760

AUFRICHT-nál Str. Dim. Raiu 15/17  
Telefon 10-69.

— Halálbüntetés vár Basteirora. Madridből jelentik: Megkezdődött Basteiro, a volt köztársasági nemzetvédelmi tanács tagjának pere. Basteiro volt az egyedüli, aki a köztársasági uralom összeomlása után Spanyolországban maradt és nem szökött külföldre. Az ügyész halálbüntetést kért Basteirora, a védő viszont azzal érvelt, hogy védené nem felelős a mások által elkövetett cselekményekért. Az ítéletet még nem hirdették ki.

— Pályázat tanári állásokra. A szatmárnémeti református főgimnázium igazgatótanácsa pályázatot hirdet a következő tanári állásokra: román, magyar, francia, német nyelv, történelem, földrajz, filozófia, mennyiségtan, természettan-vegytan, természetrajz, rajz, ének, zene és református hittan. Okmányokkal felszerelt kérések július 31-ig küldendők be a főgimnázium igazgatóságához. A választást a Főtiszteletű és Méltóságos Egyházközségi Elnökség erősíti meg.

## Művészlelek



A hegedűművész billiárdozik...

— A hadsereg állítása. Az aradi kereskedelmi és iparkamara felhívja mindazokat a mezőgazdákat, szövetkezeteket és gabonakereskedőket, akiknek akár a tavalyi, akár az idei termésből eladó készleteik vannak tegyének irásbeli, felhelyezett ajánlatot a szebeni 7. hadtest parancsnokságának. Az ajánlat beadásához szükséges nyomtatvány az érdekeltek rendelkezésére áll a kamaránál.

— ÁLLITÓLAG MEGTALÁLTÁK A GYERMEKBENULÁS GYÓGYSZERÉT. Párisból jelentik: A Le Jour legutóbbi számában rendkívül érdekes cikkkel közölnek arról, hogy megtalálták a gyermekbenulás gyógyszerét. Egy svájci orvosnak, dr. Contat-nak sikerült véletlenül egy olyan egyszerű gyógyszer összeállítását, amelyet általában használnak ma is más könnyű betegségek gyógyítására. A svájci orvos rendkívül eredményeket ért el a klorvasas kálijummal.

— Halálozás. Középszteletben álló kereskedő hunyfa le váratlan hirtelenséggel örök álmra szemét hétéfőn dében. Singer Sándor, akinek fia társaságában a Dacia-kávéház mellett van üzlete, hétfőn dében hirtelen rosszul lett és mire orvost hívtak hozzá, csak a szívszélhűdésben bekövetkezett hajlalt állapot hatta meg. Singer Sándor ismert tagja volt az aradi kereskedővilágnak. Nagykőrösön született, onnan került ezelőtt 46 évvel Aradra. Üzlete, melyben kávéházi felszereléseket árult, az egész országban bevezetett cég lett, igen rövid idő alatt. Singer Sándort hetvenegyedik évében érte a halál. Elhunytát feleségén kívül három fia, közöttük Székely István ismert színházi impresszárió és leánya gyászolják. Temetése kedden este lesz a régi zsidótemető halottsházájában.

A család a részvéttárgyatok mellőzését kéri.  
— Saját repülőgépjavitó-műhelyt létesít a LARES. Bucureştiből jelentik: A LARES légitársaság elhatározta, hogy saját fenntartásában repülőgépjavitó üzemet létesít.

— Kétévi fogházra ítélték Golumbovici volt temesvári kerületi postalgazgatót. A postai kinevezések, előléptetések és áthelyezések körül a központban szabályellenességek nyomára jöttek, aminek következtében az egész ország területére kiterjedő vizsgálat indult meg. Ennek a vizsgálatnak a folyamán vádat emeltek Golumbovici Victor temesvári kerületi postalgazgató ellen is. Az ügyben az ilfovi törvényszék most tartotta meg a tárgyalást és Golumbovici Victor két évi fogházra és 10.000 lej megfizetésére ítélte.

— Nincs szó a déltiroli németek Németországba való tömeges áttelepítéséről. Rómából jelentik: Néhány nappal ezelőtt az United Press híradása nyomán mi is megirtuk, hogy a déltiroli németeket átköltöztetik Németországba. A két ország közötti tárgyalások már be is fejeződtek és a szerződést írták, de abban nincsen szó a déltiroli németek olasz állampolgárok tömeges kitelepítéséről, illetve a német birodalomba való átköltöztetéséről. Azokat az egyéneket, akik Olaszországból a német birodalomba mennek át, a két állam kárta tanítja.

— Városi árlejtések eredménye. Aradváros árlejtési bizottsága a következő versenytárgyalási eredményeket közölte a városvezetőséggel: A közművelődési palota javítását illetően Berecz János aradi építész tette a legkedvezőbb ajánlatot. Költségelőirányzat 476 ezer lej. A Colonel Paulian-ut utburkolatának javítására Balázs Dénes temesvári mérnök nyújtotta be a legmegfelelőbb ajánlatot. Költségelőirányzat 2 millió 338 ezer 150 lej. Végül a városháza építészeti korszerűsítése végett kiírt pályázatra Böszörményi Benedek tette a legmegfelelőbb ajánlatot. Költségvetési előirányzat 2 millió 419 ezer lej.

Három milliós fővereményt fizetett ki ebben az évben a GOLDSCHMIDT Bank!

Miért ne lehetne ön is a szerencsés nyerők között? Vásároljon mielőbb egy Goldschmidt sorsjegyet!

— Rablógyilkos szökési kísérlete a börtönből. Craiovából jelentik: A craiovai börtönből büntetését töltő Marin Duta, akit rablógyilkosság miatt életfogytiglani kényszermunkára ítélték, az elmúlt éjszaka folyamán szökést kísérelt meg cellájából. Az elítelt valahonnan fűrészt szerzett és azzal keresztül akarta fűrészelni cellájának vasrácsát. Az egyik fogházőr azonban felfedezte a szökési kísérletet s ezért Marin Dutat ezen-tul lángraverve őrzik cellájában.

— Felborult a munkásokkal felt tehergépkocsi → három súlyos sebesülés történt. Câmpinából jelentik: Súlyos szerencsétlenség történt hétfő reggel fél nyolc órakor. Egy tehergépkocsi az árokba fordult és husz munkás, akik a tehergépkocsin a munka színhelyére siettek, a gépkocsi roncsai alá kerültek. Három munkás súlyos sérüléseket szenvedett.

— A filharmonikus zenekarban tízenhat hely megüresedett, mert a tagok egy részét a korhatár elérésére való tekintettel nyugdíjazták. Ezek a helyek a következők: Első hegedű: négy hely, violoncelló: egy hely, oboa: két hely, fagot: két hely, trombita: két hely, kürt: három hely, trombon: egy hely, nagydob: egy hely. Ezekre a helyekre szeptember elsei hatálylyal pályázatot hirdettek. A királyi alapítványok vezetősége közli azokkal, akik pályázni akarnak, hogy közelesek a filharmoniai igazgatóságon beiratkozni (Bucureşti, Str. Lipscaii 18.), egyben pedig iradják is be kell nyújtásuk és ugyanitt tudomást szerezhetnek a pályázat feltételeiről.

— Értesítés. Értesítjük a vasúti „Regele Carol I.” nyugdíjasok egyesülete tagjait, hogy f. hó 15-én délután 4.30 órakor tartjuk az évi közgyűlést az Iparos Otthonban, Str. Bratlanu 18. sz. Kériük tagjainkat, hogy minél nagyobb számban jelenjenek meg. Az elnökség.

**A legújabb hajszaesítés, modern frizura, festés és dauer EIPERT-salonjában készül, Str. V. Goldis 6. — TELEFON: 21-41.**

## Józseffalváraért...!

Az üszkös romokba roskadt bukovinai székelv falunak, Józseffalvának fel kell épülnie még az ősszel, mert a tél idején nem húzódnak meg az asszonyok, gyerekek, csecsemők az összetakolt kényszerlakhelyeken. És az igavonó barmok, tehének sem teletelhetnek meleg istálló nélkül. Az igavonó barmok erele tavaszszal a nép kenyerét jelent és a tej a gyermek tápláléka, a falu egyik jövedelmi forrása sem apadhat el... Minden erdélyi magyar atérzi az együvértartozás és lesvérlézés parancsát, amely a lélek mélyébe hatol: Józseffalvának meg kell menekülni a pusztulástól! — Ez csak úgy következik be, ha minden magyar erkölcsi kötelességének testvér szerető megvilvánulásnak érzi: adjunk az elpusztult székelv falu felépítésére, még ha csak egy tégláralvót is...

A mai napon a következő adomány érkezett be az Aradi Közlöny kiadóhivatalának címére:

Eddig befolyt összeg:	Lej 25.247.—
Almássy Lászlóné	— — — Lej 100.—
<b>Összesen</b>	<b>Lej 25.347.—</b>

— **Julius 20-án kezdődik a diákok közmunkája.** Bucurestiből jelentik: A Társadalmi Szolgálat közli, hogy a közmunkára behívott diákok és egyetemi ifjak Julius 20-án tartoznak jelentkezni a katonai előkép-ző városi parancsnokságánál. Azok a diákok, akik vizsgára készülnek, csak délelőtt fognak dolgozni, délután pedig tanulhatnak.

— **Boros László dr. megvált az Esti Kurir-tól.** Budapestről jelentik: Az Esti Kurir bejelenti, hogy Boros László dr. megvált a szerkesztőségtől és utóda fel-lős szerkesztői minőségben Lovász Márton lett.

— **Halálozások.** Özv. Jakots Béláné, szül. Ruppert Mária, hosszú, kinos szenvedés után elhunyt. Temetése f. hó 12-én, d. u. 6 órakor lesz a felsőtemető halottasházából.

Id. Krebsz Józsefné, született Schrod Anna, életének 78-ik, házasságának 56-ik évében hosszú szenvedés után elhunyt. Halálát férjén és gyermekein kívül kiterjedt rokonság gyászolja. Temetése július hó 11-én, kedden délután fél 7 órakor lesz az alsótemető halottasházából, ahonnan a családi sírkertbe helyezik örök nyugalomra.

Közismert aradi lakos hunyta le örök álmra a szemét: Strasser Viktor 70 esztendő korában elhunyt. Strasser Viktor ismert pénzügyi szak-tekintély volt, aki az utóbbi időkben magán-ter-mészetű megbízásokat látott el. Temetése kedd délután 6 órakor megy végbe a régi zsidótemető halottasházából.

**Olcsó tűzifa** ölenként 950 leitől.

Eladás mázsára és vagonkéntben

**FOCUS**-fatelepen, P. Stefan cel Mare 10. Tel.: 14-91

— Szabóczy oldboy labdarugómérkőzések az AAC (CAA)-pályán. Szerda este egy negyed nyolc óra-kor tartják meg az AAC (CAA)-pályán a Hakoah old-boy és AMTE (AMEFA) oldboy mérkőzést. Csütörtök este egy negyed nyolc órakor folyik le a Tricolor—AAC (CAA) oldboy mérkőzés. Vasárnap délelőtt fél 10 órakor Gloria—Vulturul oldboy labdarugómérkőzés. Ugyanezen a napon 11 órakor Astra—ATE (GSA) old-boy mérkőzéseket bonyolítják le.

**Poloskája van?** forduljon bizalommal Lovas lakástisztítóhoz, akinek 38 éves munkája igazolja annak 100 százalékos kiirtását. Str. Oituz 111.

— **Kedden este nyolc órakor kezdődnek meg az edzések a Hakoah új ökölvívő-helyiségében.** A Hakoah egyesülete eddig helyiség hiányában nem állított fel ökölvívő-szakosztályt, most a klub kibérelte a Cercetasilor-uca 7. szám alatt levő, volt tánciskolai helyi-séget, ahol Simon tréner felügyelete alatt kedden este 8 órakor kezdődik az edzés.

**Egy szerencsés pillanat elég egy életre!**

Vásároljon egy szerencsés

**GOLDSCHMIDT** sorsjegyet!

**Húzás e hó 15-én!**

— **Herzl—Bialyk-emlékünne a Zsidó Nemzeti Szövetségben.** Az aradi Zsidó Nemzeti Szövetség va-sárnap este Herzl—Bialyk-emlékünnepelet rendezett. A termet zsufoltság megtöltötték az érdeklődők. Hup-pert Fülöp, a Zsidó Nemzeti Szövetség helyi csoport-lának elnöki megnyitóját után Eisenkraft Mayer, a Miz-rai helyi csoportvezetője tartott Chaim Nachman Bia-lykról, a zsidóság nagy költőjéről előadást. A Zsidó Nemzeti Szövetség helyi tagozatának szavalótrioja Giszkalai János költeményét adta elő. Ezután Danzig Hillel a kolozsvári „Ujkelet” munkatársa, a Barissia ifjusági szervezeti országos elnöke emelkedett szó-lásra és közel egy órán át tartott beszédében méltatta Herzl Tivadarnak érdemeit, majd Weisz Sándor főkéntör-gyászimát énekelte, végül pedig Huppert Fülöp helyi csoportelnök bezárta az emlékünnepelet.

## Kedvezményes utazási lehetőség Párisba és Svájcba

**A Wagons Lits Cook rendkívüli kedvezményekkel rendez utazásokat**

A mai nehéz viszonyok között, a ferasztó és gondokkal telt életben az utazás nyújtotta szórakozás, ami teljes mértékben elvonja az embert a mindennapi élet gondjaitól, munkáitól. A külföldi utazás, a világvárosok felkeresése nem mindenki számára elérhető és éppen ezért tesz hasznos szolgálatot a Wagons Lits Cook menetjegyi-iroda, amikor rendkívüli kedvezményekkel igyekszik hozzáférhetővé tenni a nagyközönség szá-mára a külföldi utazások lehetőségét.

A közeli napokban megkezdődik két nagy-szabású utazási kedvezményre hívjuk fel ezuttal az utazni vágyó közönség figyelmét.

Az egyik kedvezményes kirándulás Párisba viszi az utast, Zürichen keresztül, ahol egy teljes napot tölt, hogy megtekintse az ottani nagy-hírű kiállítást. Ez egyéni utazás, mindenki akkor utazik és akkor jön vissza, amikor akar.

**Az ut Löksházától—Löksházáig mindössze 8-450 leibe kerül második osztályon és 6.560 leibe harmadik osztályon.**

Ebben az összegben bennfoglaltatik az egy-napos zürichi ellátás, Aradról Budapestre, innen Bécsbe, majd Buchsba érkezik az utas, ahonnan az utazás második napján már Zürichbe ér és itt egy teljes napot tölthet, megtekintheti a kiállítást és a fenti összegben bennfoglaltatik a Zü-richben töltött 24 óra teljes ellátása is. Az egy nap elteltével folytatódik az út Páris felé, ahol tetszésszerinti ideig tartózkodhatik a kiránduló. Visszatér az ut, mint akármilyen más jeggyel

megszakítható, de lebelvegezendő és ezután bár-mikor utazhat tovább a kiránduló. Ritka lehet-ség a kirándulásra a fenti mód és bizonyára Aradról sokan veszik majd igénybe.

A második utazási lehetőség

**kollektív kirándulás Svájcba**

A hely csodás természeti szépségét leírni szinte felesleges, hiszen ki ne ismerné akár ké-péről is a gyönyörű hófödte hegycsúcsoakat, a ta-vakat, a pompás városokat, világhírű fürdőhe-lyeket... A kollektív utazás tizenöt felelhetetlen nap eltöltését jelent és az utazás napi programja a következő: Három nap Zürich, utána Luzern két nap, Interlaken két nap, Montreux két nap, Lausanne egy nap, Genf két nap, Bern egy nap. Ezen kívül pedig a fennmaradó időben kisebb kirándulások a környező fürdőhelyekre és gyö-nyörű vidékre. A társasutazáshoz

**mindenkinek egyéni utlevéllel kell rendelkeznie. Az utazás svájci vízummal együtt Löksházától—Löksházáig 20 ezer leibe ker-ül és kényelmes külön kocsiokban történik.**

Az utazást rendező Wagons Lits Cook három társasutazást indít a fenti programmal, az egyik augusztus elsején indul és 16-án ér véget, a második augusztus 16-án indul és 31-én ér véget, a harmadik utazás szeptember elsején indul és 16-án fejeződik be.

A különleges kirándulási alkalmak minden részletkérdéséről a Wagons Lits Cook aradi irodája ad bővebb felvilágosítást.

— **Kiosztották a nagy francia filmdíjat.** Párisból jelentik: A nagy francia filmdíjat tegnap osztották ki és azt a Quai des Brumes, a „Ködös utak” című film kapta.

— **Elhalasztották a Csukay-ügy tárgyalását.** Az aradi törvényszéken ma kellett volna megkezdődjön annak a nagyszabású bünténynek tárgyalása, amelynek halálos áldozata Csukay László fiatal földbirtokos volt. Mint emlékeztetes, Csukay László Simándon ös-szeszólalkozott egyik volt bérlőjével, akivel elszámolási különbségei voltak és a vitából verekedés lett, amelybe többen a közelben tartózkodók közül is bele-keveredtek. A fiatal földbirtokost megrohanták, földre-teperték, súlyosan bántalmazták, majd vérbefagyva hagyták a földön heverni. A vizsgálóbíróság hónap-on keresztül folytatott kihallgatásokat az ügyben, amelynek vizsgálata teljesen lezáródott és hétfőn kel-lött volna megtartani az ügyben a főtárgyalást, azon-ban több vádlott katonai szolgálatának tesz eleget és így nem jelenhetett meg a főtárgyaláson. A törvény-szék a bűnper tárgyalását elhalasztotta.

— **Nyomorog Amerikában a windsori hercegi pár esküvője.** Newyorkból jelentik: Anderson Iardine tiszteletes, az egykori darlingtoni lelkész, aki állását vesztette, mert feljebbvalói tilalma ellenére egyházi áldást adott a windsori herceg házasságára, hírnevének tökéletesítése céljából Amerikába jött, itt azonban keserű csalódás érte. Előadásait mindenütt kongó ter-mek, üres padok várták. Legutóbb családjával Holly woodban telepedett le, ahol elfogyott az utolsó banila is és szerény lakásából bérhátralek miatt kiköltözték. Jelenleg egy ócska autobuszban húzódtak meg. Vég-ső kétségbeesésében a windsori hercegtől kért segítséget, mert a herceg az esküvő után ezt mondta neki: „Ha bármikor baiba jut, forduljon hozzám”.

**Száraz cser, TŰZIFA gyertyán, bükk 1000 kgr. fűrészelve lej 590**  
Ölenként lej 760-ért vásárolhat  
**CONCURENTA**-nál, Cal. Saguna 176-178  
TELEFON: 24-66.

— **Kávédelután a Református Otthonban.** A refor-mátus Nőszövetség jótékonycélu havi kávédelutánját ezen a héten július 13-ikán, csütörtökön délután 6 óra-kor tartja meg a Református Otthonban. Vendégeket szívesen látnak.

— **A svájciak margitszigeti Tell Vilmos előadása** több volt, mint művészi szenzáció, mély és feledhe-tetlen emberi élmény volt. A nagyszerű estéről és szereplőiről színes, érdekes cikkben és sok képpel számol be az „Uj Idők” legújabb száma: A lap gazdag tartalmából kiemelkedik Márai Sándor drámai erejű novellája korunk hősről, a pilótáról, továbbá Fekete István és Sásdi Sándor hangulatos elbeszélése. Ru-zitska Mária a londoni orvosokról és kórházakról írt rendkívüli érdekes és az átélés izgalmatól élményszere-ri cikket. Eboczky György, Jajczay János és Kóváry Margit prózái, Ólhey Irén, Faludy György, Falu Tamás és Feleky Sándor költeményei s végül Bónyi Adorján nemrég induló, de máris nagy érdeklődést keltett regényének legújabb fejezete teszik teljessé a szépirodalmi részt, melyet a mulatságos Ceruzaijegyzet-ek a szerkesztői üzenetek s a többi hasznos és nép-szerű rovat egészíti ki. Díjtalan mutatványszámot bár-kinek szívesen küld a kiadóhivatal, Budapest, VI., An-drássy-ut 16. Előzetes díja negyedévre 200 lej.

## Bonyodalmak néhai II. Miklós cár szentté avatása körül

Belgrád. (Rador.) Az orosz emigránsok arra az álláspontra helyezkednek, hogy II. Miklós cárt szentté avatta a sok szenvedés és a martírium és ragaszkodnak ahhoz, hogy a jugoszláv egyház II. Miklós cárt szentté avassa.

A jugoszláv papság nem hajlandó magáévá tenni ezt az álláspontot és megállapítja, hogy a szenttéavatás nagy nehézségekbe ütközik, mert az orosz egyház két részre szakadt. Moszkvában maradtak azok a modern felfogású papok, akik elismerték a szovjet kormányt és létezik egy püspökség Párisban, Belgrádban, Kanadában és az Egyesült Államokban is.

## Kirándulást rendez Bucurestibe a Munkakamara

Az aradi munkakamara közli iparos, magán-tisztviselő és munkástagjaival, hogy a „Munka és Jökedv” nemzetközi kiállítására Bucurestibe társasutazást rendez, amelyen a kamarai tagok családtagjaikkal (feleség, gyermekek) résztvehet-nek. Jelentkezni a Munkakamaránál lehet (Fer-dinand-ut 3. szám II. em.) délelőtt 8 és fél 2, va-lamint este 7—8 között. A beiratkozás munka-vagy mesterkönyv alapján, vagy pedig szolgálattal igazolás alapján történik és a jelentkezéssel egy-idejűleg 375 lej kell lefizetni, amely az oda-vissza jegy árát képezi. Az árkülönbözetet a Munkakamara fedezi. A kiránduláson 200 szem-ély vehet részt és ezek közül 150 ingyenes laká-sáról gondoskodás történik. Az ellátás költségeit a kirándulók viselik. A kirándulók Aradról július 14-én, pénteken este indulnak a gyorsvonattal és vasárnap július 16-án este 8 óra 50 perckor indulnak vissza Bucurestiből ugyancsak a gyors-vonattal.

— **Kémszervezetet leplezett le az olasz rendőrség.** Rómából jelentik: A „Giornale d'Italia” arról ad hírt, hogy az olasz rendőrség külföldi hatalmak által fenntartott kémszervezetet leplezett le, amelynek nemcsak katonai útkok megszerzése volt a célja, hanem hamis és céltázas hírek terjesztése is.

— **Felöklelt a bika egy 13 éves mikalakai gyerme-ket.** Súlyos szerencsétlenség érte Pecican Constantin, 13 esztendő mikalakai gyermeket. A kiskoru fiut teg-nap délután egy bika felöklelte. A szerencsétlenség ál-dozatát súlyos állapotban szállították az aradi kórházba.

— **Az asszony kötelessége törödni azzal, hogy bél-működésében rendben legyen, amit pedig úgy érhet el, ha reggelenként éhgyomorral egy fél pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet iszik, amely enyhén és kellemesen, pontosan és biztosan szabályozza az anyagcsere folyamatát. Kérdezze meg orvosát.**

— **Betörés.** — Deheleanu Teodor, Grigorescu-uca 1. szám alatti lakásában betörők garázdálkodtak. A tettesek 25 ezer lej értékű holmit zsákmányoltak. A tettesek kézrekerítésére megindult a rendőri vizsgálat.

# SPORT KÖZLÖNY

## Negyedszer nyerte a Rapid a Román Kupát

Rapid—Sp. Studentesc 2:0 (1:0)

Bucuresti. A mérkőzés mintegy 8.000 néző előtt került lebonyolításra Emil Kröner vezetésével és a két csapat az alábbi összetételben állt fel:

Rapid: Radulescu — Marton, Lengher — Vintila, Rasinaru, Costea — Sipos, Auer, Barátky, Gavrilcescu, Bogdan. Sp. Studentesc: Constantinescu — Duce, Badulescu — Dumitrescu, Dragan, Constantinescu Grecu — Angheloiu, Mihajescu, Remus, Stefanescu, Gica Popescu.

Rendkívül élénk volt a küzdelem, de a diákcsoport az első félidőben volt csak egyenrangú ellenfél, szünet után a Rapid uralta a mezőnyt. Rapid támadásokkal indul a játék, de csak szögleteket szerez a vasutascsapat. A 31. p. Dumitrescu

szabálytalankodása miatt 30 méteres szabadrúgás a Sportul ellen: Barátky hatalmas bombája a hálóba vágódik (1:0). A Sportul is veszélyesen támad, de a Rapid védelme jól működik.

A második félidőben a Rapid mindinkább felülkerekedik és a 18. p. Sipos beadását Bogdan Barátky elé tette, aki a 16-oson kívülről vágta a labdát a Sportul hálójába (2:0). A Rapid kényelmesen, lefekezve játszik ezután és már fölényben marad, az eredmény nem változik.

A győztes csapat megérdemelte a győzelmet. Legjobbjai: Lengher, Costea, Sipos, Barátky és Bogdan, míg a veszteseknél a két Constantinescu, Duce, Dragan és Gica Popescu keltettek jó benyomást.

## A lelkesebb Gloria

### megérdemelten győzött az AMTE (AMEFA) ellen

Gloria—AMTE (AMEFA) 4:2 (2:2)

Mintegy 800 néző előtt került lebonyolításra a mérkőzés, amely a Gloria megérdemelt győzelmét hozta, mert a kékek lelkesebben, nagyobb akarással és lendülettel küzdöttek a piros-feketékkel. Az első félidőben kiegyenlített a játék, szünet után a Gloria van inkább frontban. A két csapat így állt fel:

Gloria: Theimer—Banesiu, Volentir—Siclovan, Varjassy, Micola—Igna, Luca, Fritz, Heneagar, Mercea. — AMTE (AMEFA): Gerold—Sliyat, Lucian—Szurgyi, Szaniszló (Reinhardt), Szegedi—Bermoser, (Kovács), Léb, Perneki, Reinhardt (Szaniszló), Batrin.

Az AMTE (AMEFA) kezdi a játékot nap ellen és már a 2. p. gólt ér el a csapat: Batrin fut el és az eléberohanó Theimer mellett lapos gólt lő (0:1). Két perc sem telik el máris egyenlítő a Gloria: kavarodás után Henegar lövése talál utat a hálóba (1:1). A 9. p. Batrin fut el, jó beadását Léb még viszi és mintegy 12 méterről élesen hálóba vágja (1:2). Változatos játék következik ezután, amelyben a piros-feketék fokozatosan viszszaesnek és a 23. p. a Gloria jobbszárny támadása után Henegar 15 méteres éles félmagas lövése a balsarokba furódik (2:2).

A második félidő Gloria támadásokkal indul és a 4. p. Igna jól megy el Lucian mellett, beadá-

sát Fritz kapja és 3 lépésről befejezi (3:2). Most a piros-feketéknek Reinhardt és Szaniszló helyet cserélnek, de így is a Gloria van inkább frontban. Igna gyors lefutásait nehezen tisztazzák a piros-fekete védők, a 14. p. pedig Perneki hagy ki egy holtbiztos helyzetet, Mercea hibáz két ízben is, a 25. p. pedig Kovács lövését Theimer kifejeli (!). A Gloria támadásai folyamatosabbak. A 39. p. Siculo van rug szabadon és éles lövése az oldalkapufa életől pattan ki. A 44. p. Luca nagyszerűen indítja Ignát, a szélső visszajátszik és Luca lövését Fritz megtoldja — a jobb alsó sarokba (4:2).

A győztes csapat több ambícióval játszott ellenfelénél. A védelemben Volentir volt a legjobb, aki gyakran társa helyett is kisegített. A fedezet sor és a csapat legjobbja Micola, de jó volt Siculo van, sőt Varjassy is a számára szokatlan közepfedezet helyén. A csatársorban Igna lendülete dicséretes, Luca ügyes játékos. Fritzet és Henegart góljaik dicsérik, Mercea azonban nincs formában. Az AMTE (AMEFA) csapatában Gerold nem tehet a gólokról, a háttvédek szeszélyesek, néha elemi hibákat követtek el. A fedezetsor az első félidőben kielégítően működött, főleg Szaniszló, szünet után azonban erősen visszaesett. A csatársorban csak Léb mozgékonyasága érdemel említést, valamint Batrin lefutásai. Bíró: Pálffy.

## Albertné (Gloria) és Farkas (Hellas) szerepeltek legjobban a kerületi tenisz-bajnokságokon

Vasárnap fejeződtek be Temesváron a küzdelmek

A kerületi teniszszövetség rendezésében három napon át Temesváron bonyolították le a tenisz-bajnokságokat, amelyek az aradi teniszszövetség csak mérsékelt sikereket hoztak. Egyéni számban első díjat, illetve bajnokságot az aradiak nem nyertek, csupán a női párosban, illetve a vegyes párosban a dettai Buchwaldal párban nyert Albertné, illetve Farkas Sándor. A verseny kifogástalan rendezése Dabici Ioachim kerületi szövetségi elnök érdeme és a nyertesek szépkitelű érdemdíjazásban részesültek. Az elsőosztályú számok részletes eredményei a következők:

**Férfi egyes:** 1. Ungár Kadima, 2. Willer Lugos, 3. Hegyi ILSA és Albert Gloria. A döntő eredménye: 6:3, 6:2, 6:4.

**Női egyes:** 1. Buchwald TC Detta, 2. Dombora Gloria, 3. Görög Electrica és Albertné Gloria. A döntő eredménye: 6:3, 6:2.

**Férfi páros:** 1. Ungár, Bartha Kadima, 2. Farkas Hellas, Albert Gloria, 3. Craznic, Kuszalik Gloria és Fromm, Willer Lugos. A döntő eredménye: 8:6, 6:2, 6:1.

**Vegyes páros:** 1. Buchwald TC Detta, Farkas Hellas, 2. Albertné Gloria, Fromm Lugos, 3. Dombora, Albert Gloria és Irgl, Margittai AAC (CAA). A döntő eredménye: 6:2, 6:0.

**Női páros:** 1. Buchwald TC Detta, Albertné Gloria, 2. Craznic dr. né, Dombora Gloria, 3. Irgl, Weichelt AAC (CAA) és Görög, Hladik Electrica. A döntő eredménye 6:3, 6:0.

A másodosztályú férfi egyesben Buding Electrica győzött Tunei UDR ellen a döntőben, a női egyesben pedig Görög Electrica győzte le Hladikot. A másodosztályú férfi párost az AKE (RPA)

Szumercy, Kardos párja nyerte meg, itt a Löwiner, Löcs AKE (RPA) pár a harmadik helyen végzett. Az ifjúsági férfi egyest Weber Kadima nyerte Kardos AKE (RPA) ellen a döntőben, a női ifjúságban pedig Guttmann Hellas a harmadik helyen végzett. A gyermekverseny döntőjében Craznic Titi Gloria második helyre került, miután a döntőben 6:0, 6:2 arányban vereséget szenvedett a temesvári Hutzlótól.

O A Hakoah sportegyesület box-szakosztálya új helyiségében, Str. Cercetaşilor 7. sz. alatt kedden, 11-én este 7 órakor kezdi meg működését. Felkérjük az érdeklődőket, hogy minél nagyobb számban jelenjenek meg.

O Győzött a német kézilabda-válogatott. A német kézilabda-válogatott csapat Bucurestiben 19:3 (12:1) arányban győzte le a román válogatott együttest. A németek kitűnően játszottak és megérdemelten győztek. Másodnap a brassói válogatott ellen 14:4 (6:2) arányban győztek a németek.

## Összeállították

a magyar uszóválogatottal

Budapest. Az UTE válogató uszóversenyének elsőnapjára eredményeiről már beszámoltunk, most alább adjuk a másodnapjára eredményeket amelyek alapján Csik Ferenc dr. szövetségi uszókaptány összeállította a bécsi július 15—16-iki magyar—német uszómérkőzésre a magyar uszóválogatottat. A másodnapjára eredmények a következők:

200 méteres hátuszás: 1. Galambos 2 p. 41.2 mp., 2. Lengyel dr. 2 p. 42 mp., 100 méteres gyorsuszás: 1. Körösi 1 p. 01.8 mp., 2. Eleméri 1 p. 01.8 mp., 100 méteres melluszás: 1. Angyal 1 p. 11.2 mp., 2. Fábán 1 p. 15.4 mp., 200 méteres gyorsuszás: 1. Eleméri 2 p. 20.4 mp., 2. Körösi 2 p. 20.6 mp. A vízpolóhajnokság döntőjében az UTE 3:0 (2:0) arányban győzte le az MTK csapatát.

A németek elleni uszóválogatottat a következőképpen állították össze: 100 m. gyors: Eleméri, 400 m. gyors: Körösi, 150 m. gyors: Vörös, 200 m. mell: Angyal, toronyugrás: Hidvéghy, vízpoló-csapat: Mezei — Sárkány, Kls. légi — Hazai — Bozsi, Németh, Brandy. A 100 méteres hátuszásra vonatkozólag szerdán este újabb válogatóversenyt tartanak.

*Magyar úgy Kapasból!*

A budapesti MTK csapata a magyar nemzeti bajnokság második csoportjába való bekerülését selejtezőt játszik a Ganz együttesével. Az első selejtezőt az MTK 3:1 (1:1) arányban nyerte, a visszavágó mérkőzést jövő héten bonyolítják le.

A wimbledoni teniszversenyen az amerikai Marble kisasszony nyerte meg a női egyes versenyt, miután a döntőben 6:2, 6:0 arányban győzött az angol Stammer ellen.

Egy japán egyetemközi uszóversenyen Takahasi 2 p. 15.4 mp.-el nyerte a 200 métert, a 4x200 méteres váltóban pedig Waseda egyetem csapata 9 p. 07.8 mp.-es kitűnő idővel győzött.

Temesváron a lugosi Vultur vendégszerepelt vasárnap és a lugosi együttes 1:0 (1:0) arányban Mustetiú góllal megérdemelten győzte le a Ripensia együttesét.

O Tekeversenyek a hadfelszerelési alapon. A vasárnapi napot a tekész egyesületek a hadfelszerelési alaponak szentelték, valamennyien egyéni versenyeket rendezve, a befolyt nevezési díjakat erre a célra ajánlották fel. A versenyeken dacára a nagy melegnek, élénk vetélkedés folyt a kitűzött szép díjakért és tekintélyes összeg gyűlt össze. Az AAC (CAA) jó tréning alkalmat nyújtott kettős versenypályáján az indulóknak mert 50 dobásos versenyben adott lehetőségét állóképességük fejlesztésére, mikor is 25 dobást 9—9 fára, 25 dobást pedig tarolásra (vérfő fára) dobva bonyolította le versenyt. A verseny jó eredményt hozott a következő eredménnyel: 1. Böszörményi (126+50) 176 fa, 2. Prunhuber (116+48) 164 fa 3. holtversenyben Heidrich, Rodler és Pfeiffer 163—163 fával, 4. holtv. Bardócz és Macian 156—156 fával, 5. holtv. Lészav és Wingeron 153 fával. A Prietenii 5 dobásos tarolóversenyben bonyolította le a versenyt nagy érdeklődés mellett, a következő eredménnyel: 1. Klug 21 fa, a második helyen hatos holtverseny alakult ki, Rosenzweig, Pascu Gh., Pommersheim, Curila, Strzalka és Hampel között 17—17 fa eredménnyel, mikor is a rádobásnál a következő eredmény alakult ki: 2. Strzalka (13 fa), 3. Curila (8 fa), 4. Pascu Gheorghe (7 fa). Az Infratireaban is élénk érdeklődés mellett folyt le a verseny, melyet 3 dobásos tarolással bonyolítottak le. Itt Magyar győzött holtverseny után 16 fával, 2. Hanga 16 fával, 3. Gaida 16 fával. Ugyancsak 3 dobásos tarolóverseny keretében folyt le a Tricolor és a Metalurgisti verseny, mindkettőn kiváló eredményt értek el. A Tricolor versenyének Pascu Petru lett a győztese 18 fával, 2. Ferenczy István 15 fával, 3. Turi 12 fa, A Metalurgisti versenyén Curila győzött 17 fával, 2. Pascu Gheorghe (ki három versenyen lett helyezve) 15 fával, 3. Merk 14 fa, 4. Grosu 14 fa. Összegezve a dolgokat, megállapíthatjuk, hogy sportbelileg is hasznos volt a hadfelszerelési nap.

## VATA DE JOS

kénés és szénsavas  
hőgyógyfürdő!

Szenzációs gyógyhatású: Rheuma, csúszkószvény,  
íschias, lobbosodás, aranyér,  
viszértágulás és különböző női  
bajoknál.

**Ardeal legolcsóbb gyógyfürdője** 50%

vasúti kedvezmény Aradtól.

Teljes napi pensió: reggeli, ebéd, vacsora, lakás 150 lei

Kitűnő konyha, Elsőrangú zene, Meleg uszoda, tenisz

tánc, kirándulohelyek, Orvosi ellenőrzés, VONATOK A FÜRDŐ PARKJÁNÁL

ALLANAK MEG. Prospektust készséggel küld az IGAZGATÓSÁG.



## A CAMT már A. ligás csapat

A déli B. ligás bajnokok harmadik mérkőzést játszanak

Az A) ligába való kerülésért vasárnap játszották le a selejtezők második felvonását és a CAMT, amely 4:1-re győzött a múlt héten a Mures ellen, ezuttal csak 1:0 arányú vereséget szenvedett és így 4:2 gólaránnyal bejutott az A) divízióba. A másik két csapat találkozója, amely ezuttal Galatiban folyt le, ismét döntetlenül végződött és így itt szerdán harmadik meccset játszanak. A két mérkőzésről adott beszámolóink a következők:

**Mures—CAMT 1:0 (0:0).** A Mures otthonában igen keményen játszott és a CAMT csak arra törekedett, hogy a „kelléténel” több gólt ne kapjon, valamint, hogy sérülések nélkül ussza meg a mérkőzést. Az egyetlen gólt a második félidő 40. p. Incze szerezte a marosvásárhelyi csapatnak. Bíró Ceareanu.

**Gloria CFR.—Unirea Tricolor 0:0.** Oriási küzdelmet vívott a két csapat. A Gloria CFR. többet támadott, de Creteanu, a volt válogatott kapus nagyszerűen védett.

## Mindkét magyar csapat vereséget szenvedett a KK közép-döntőjének első „felvonásában”

A KK elérkezett a közép-döntőhöz, amelynek első részét vasárnap bonyolították le Belgrádban, illetve Bolognában.

Belgrádban az Ujpest vendégszerepelt és nagy küzdelem után 4:2 arányú vereséget szenvedett. Bolognában a Ferencváros mérkőzött és a zöld-fehérek is vereséget szenvedtek, még pedig 3:1 arányban.

A szombat-vasárnapi budapesti mérkőzéseken tehát a magyar csapatok kétségkívül hátránnyal indulnak a küzdelembe. A vasárnapi két mérkőzésről a következőkben számolunk be:

**Beogradski—Ujpest 4:2 (2:1.)** Oriási melegben folyt le a mérkőzés, amelyet rendkívül kemény, heves küzdelem után a honi együttes nyert meg. Bozsovics két góljára Kocsis tud csak válaszolni szünet előtt, sőt helycsere után Bozsovics szerez újabb gólt. Ezután Zsengellér 11-esével szépít az Ujpest és ezután főlényét nem tudja kihásválni. Néhány perccel a befejezés előtt Bozsovics újabb gólja alakítja ki az eredményt. Bíró: Eiba.

**Bologna—Ferencváros 3:1 (0:1.)** A Ferencváros nagyszerűen kezd és az első félidőben főlényben is van, de csak egyetlen gólt tud elérni Lázár—Gyetvay—Kiszely összejáték után, utóbbi révén. Szünet után Puricelli szerezte a Bologna mindhárom gólját. Bíró: Greenwood (Anglia.)

## A Fortuna rávert a Tricolorra

és egyéb eredmények a vasárnapi barátságos mérkőzések során

Négy pályán folytattak vasárnap küzdelmeket a hadsereg felszerelési alap javára és míg a Gloria—AMTE (AMEFA) mérkőzésről külön számolunk be, addig a többi meccsről alább adjuk beszámolóinkat.

**Astra—ATE (SGA) 8:0 (4:0.)** A tornászok több tartalékkal álltak fel és pillanatig sem voltak komoly ellenfelei az Astrának, A gólokon Ra. tiu (5), Huzur (2) és Márki (öngól) osztozkodtak.

**Banatul—Crisana 2:1 (2:0.)** A Crisana nem állt ki teljes csapattal, de így is kemény ellenfél volt. Drommer és Netin, illetve Kudelász szereztek a mérkőzés góljait.

**AAC (CAA)—Unirea 2:0.** Ez a mérkőzés csak egy félidőig tartott, mert midőn a bíró félidő végét jelezte, több játékos összekapott és néhány pillanat alatt csaknem valamennyi játékos „bevonásáival” parázs verekedésre került sor. A gólokat egyébként Komjáthy és Nikolin szereztek.

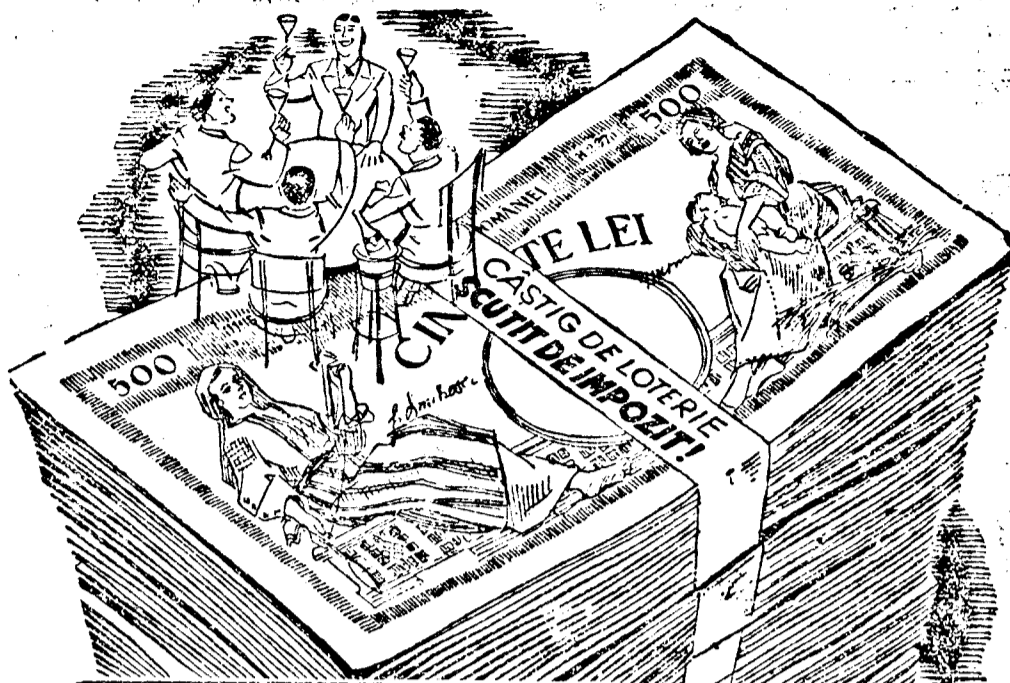
**Hakoah—Vulturul 6:0 (1:0.)** A Hakoah megérdemelten nyerte a mérkőzést Gulyás II, (2), Szecsi (11-esből), Rosenbach, Proschovszky és Junger góljaival.

**Fortuna—Tricolor 2:1 (0:0.)** A Fortuna megérdemelten, de megérdemelten győzött. A gólokat Varga és Marincovici, illetve Botos szereztek csapataiknak.

**Olimpia—Titanus 2:2 (1:1.)** Hevesiramu küzdelem után igazságos döntetlent hozott a két csapat összecsapása. Bugar I. és II., illetve Harnasch (2) lőtték a gólokat.

**Egyetértés (Intelegerea)—Transilvania 3:2 (1:2.)** Nagy harc után győzött a honi csapat. A gólokat Craciun (öngól), Gál és Farkas III. (11-esből), illetve Márton és Horváth (öngól) szereztek.

**AMRA—Gaiana 4:2 (2:2.)** A lelkesebb második osztályú csapat megérdemelten győzte le ellenfelet.



## AZ ADÓSZEDŐ

NEM LEP KÖZBE...

Létezik vajon olyan nyereség, ahol ne lépne közbe az adószedő is, aki az állam részét szedi be? A kérdésnek nem lenne értelme.

ha az **ÁLLAMI SORSJÁTÉK** nem lenne feljogosítva, hogy

**JULIUS 15.-től**

kezdve, amikor a 20 sorsjáték I. osztályának a húzása lesz, a nyereményeket teljes egészükben, **MINDEN ADÓ LEVONÁSA NÉLKÜL**, fizesse ki.

Ne mulassza el megállapítani, milyen nagy mértékben emelkedett a **KÖZÉPNYEREMÉNYEK száma az új tervezet értelmében.**

Ne mulassza el az alkalmat, hogy milliomos lehessen **hogyan az utolsó napok torlódásától megszabaduljon**, keresse fel még ma kedvelt sorsjegyjárudáját és

**VÁSÁROLJON SORSJEGYET A JULIUS 15.-IKI A HUZÁSRA.**

**ÁLLAMI SORSJÁTÉK**

## Szamosstartomány királyi helytartójának rendelete a tájképek festéséről és a fényképezésről

Milyen esetekben tilos a tájrajz-készítés és a fényképezés?

Kolozsvárról jelentik: A közelmúltban gyakran fordult elő azon eset, hogy az Erdély szépségeit megörökíteni akaró festőknek, hivatásos és műkedvelő fényképészeknek kellemetlenségei voltak a csendőr közegekkel, akik ezeket a festőművészeket és fényképészeket nemcsak igazoltatták, hanem nem egy esetben, őrizetbe is vették. Ezeknek a kellemetlenségeknek elkerülése érdekében, a kolozsvári festőművészek emlékiratot terjesztettek dr. Tataru Coriolan szamosi királyi helytartó elé, akit arra kértek, utasítsa a fennhatósága alá tartozó vármegyék renfentartó közegeit, hogy a jövőben ne akadályozzák meg őket hivatásuk gyakorlásában. A királyi helytartó ebben a kérdésben a katonai hatóságokkal egyetértésben rendeletet adott ki, illetve személyszerinti közleményben értesítette a festőművészeket és fényképészeket arról, hogy milyen feltételek mellett gyakorolhatják hivatásukat és eszközölhetnek tájrajzokat vagy fényképfelvételeket.

Az erről szóló értesítés közli, hogy milyen esetben nem szabad fényképfelvételeket, tájrajzokat, vagy festményeket készíteni. Tilos fényképezni, festeni, vagy rajzolni az erődítések zónájában, 30 kilométer mélységben a határzónában, városok, községek, partfürdők és gyógyhelyek kivételével. Tilos az állomásokon, a vasúti vonalakon, az országutakon, mindazokon a tengeri és légi kikötőkben, amelyek katonai felügyelet alatt állnak, hadiszergyártó üzemekben és mindazokban a polgári üzemekben is, amelyek a hadsereg részére dolgoznak, valamint mindazokban az üze-

mekben és raktárakban, amelyek a hadsereghez tartoznak.

Tilos továbbá fényképezni, festeni, vagy rajzolni mindazokban az intézményekben és azoknak környékén, amelyek katonai felügyelet alatt állnak és azokban is, amelyek már nincsenek katonai felügyelet alatt, de látható helyen ki van függesztve az, hogy: „tilos a fényképezés.” Tilos fényképfelvételeket, vagy fényképsorozatokat készíteni a hadiszergyártó üzemek belsejéről, valamint a nemzet védelmét szolgáló üzemek belsejéről s az ilyen üzemekben propaganda céljaira szolgáló albumokat előzetesen az illető gyár katonai bizottságával kell láttamozni, ha pedig ilyen bizottság nincs, azt előzetesen a hadfelszerelési minisztériumban kell bemutatni.

A petroleum termelő telepekről csak az illető vállalat igazgatójának engedélyével szabad fényképfelvételeket készíteni. Szigorúan tilos a menetelő, gyakorlatozó, vagy pihenő katonai egységekről felvételeket vagy filmeket készíteni. Ilyen filmek, vagy fényképek felvételére az illetékes katonai parancsnokságtól kell előzőleg engedélyt kérni. Általában tilos mindazon tárgyaknak lefényképezése, lerajzolása, vagy festése, amelyek önállóan, vagy más hasonló természetű tárgyakkal kapcsolatban nemzetvédelmi, állambiztonsági vagy nemzeti propaganda céljait szolgálják. Amennyiben a filmfelvételeket illeti, csak olyan természetű felvételeket lehet készíteni, amelyeknek nem az a célja, hogy a felvétellel kapcsolatban a nemzetvédelemmel kapcsolatos tárgyakat örökítsenek meg, vagy pedig a határon túl nemzetellenes célokat szolgáljanak.

# KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

## Elvi jelentőségű ítéletet hozott az aradi törvényszék egy forgalmiadó-ügyben

Mikor kell forgalmiadót fizetni a külföldi nyersanyagból készült iparokkék után

Egy aradi iparvállalat forgalmiadó ügyében rendkívül érdekes, elvi jelentőségű ítéletet hozott az aradi törvényszék. A cégre ugyanis fényüzési és forgalmiadót vetettek ki, amelynek fizetését a vállalat megtagadta azon a címen, hogy külföldről hozott nyersanyagokat dolgoz fel, még pedig olyan nyersanyagokat, amelyek után a vámnál nem kell forgalmiadót fizetni. A vállalat arra az álláspontra helyezkedett, hogy ilyen esetben a készárúk után sem fizetendő a forgalmiadó.

A cég ellen 45 ezer lei erejéig foglalást jegyzőkönyvet vettek fel, amelyet a vállalat jogi képviselője, dr. Lazar Augustin utján megátamodott a járásbírósnak. A foglalási jegyzőkönyvet a járásbírósnak megsemmisítette, az ügy érdemi részében, vagyis abban a kérdésben, hogy kell-e a cégnek forgalmiadót fizetnie vagy sem, nem döntött. A járásbírósnak ítélet ellen felfolyamodást jelentettek be a törvényszékhez, amely az ügy újból való letárgyalására utasította a járásbírósnak. Ekkor a járásbírósnak már az ügy érdemi részét is letárgyalta és kimondotta, hogy a cégnek forgalmiadót nem kell fizetnie. Ez az ítélet jogerőre emelkedett.

A vállalat ellen időközben a pénzügyigaz-

gatóság forgalmiadó nem fizetése címén kihágási jegyzőkönyvet is vett fel és a céget összesen 263 ezer lei bírsággal sújtották. A kihágási jegyzőkönyv, illetve a bírság ellen Lazar Augustin dr. fellebbezést jelentett be az aradi törvényszékhez, amely előtt újból a már fent említett indokokat hangoztata. Több tárgyalás, tanúk és szakértők kihallgatása után a törvényszék ítéletet hozott, amelyben a fellebbezésnek helyt adott és a bírságot törölte. Az ítélet indokolásában a törvényszék mindenekelőtt leszögezte, hogy a cég forgalmiadó-ügyének kérdése tulajdonképpen egy izben már elintézt nyert a járásbírósnak fent ismertetett jogerős ítéletével. Másrészt megállapította a törvényszék, hogy nem fizetendő forgalmiadó azon iparcikkeknek a gyárból, vagyis a termelési helyről való elszállításakor, amelyek külföldről behozott olyan nyersanyagokból készülnek, amelyek után a vámolás alkalmával nem kötelező a forgalmiadó — még pedig 12.5 és 18.5 százalékos forgalmiadó — fizetése.

Igy tehát hasonló esetekben az ipari üzemek termékeik után forgalmiadót csupán akkor kötelesek fizetni, ha már maga a külföldről behozott nyersanyag is forgalmiadóköteles volt.

### Cornateanu miniszter:

## „Százötvenezer vagonot tesz ki az ország buzakiviteli feleslege“

Közgyűlést tartott a Gabonaexportörök Szövetsége

Röviden már megemlékeztünk Cornateanu miniszternek a képviselőházban mondott beszédéről. Az alábbiakban visszatérünk a beszédre és annak néhány érdekesebb részletét ismertetjük:

A miniszter többek között kijelentette, hogy

*négymillió hektáron termett ebben az esztendőben buza.*

Ha csak hektáronként ezer kilogrammos átlagot veszünk, megállapítható, hogy

*az idei buzatermésünk 400 ezer vagonot tesz ki,*

amihez még hozzá kell adnunk a múlt évről eladatlanul maradt 50 ezer vagonos mennyiséget. Ilyen körülmények között

*az ország kiviteli feleslege 150 ezer vagonra becsülhető.*

Mivel a Bánságban egy hektáron több terem meg, mint ezer kilogramm, nem lehetetlen, hogy a kiviteli feleslegünk nagyobb lesz 150 ezer vagonnál.

Kijelentette a miniszter, hogy a Banca Nationala által rendelkezésre bocsátott kétnyílárd leivel a Nemzeti Szövetkezeti Intézet utján

*100 ezer vagon buza felvásárlását akarják eszközölni azokban a helyeken, ahol a buza árának csökkenésétől kellene tartani.*

Bejelentette a miniszter, hogy a kormány meg akarja akadályozni a mezőgazdasági birtokok felaprózását és 3-4 vagy 5 hektárban akarják majd megállapítani az egységeket. Közölte a miniszter, hogy 3 millió 200 ezer parasztagazdaság közel 2 millió 500 ezer hektáron aluli. Ezeket átlagban 1.86 hektár a megművelhető föld.

Itt emlékeztünk meg róla, hogy a Gabonaexportörök Szövetsége Bucuresiben közgyűlést tartott, amelyen E. M. Brancovici elnök olvasta fel az évi jelentést. Az évi jelentésben közölte, hogy az elmúlt esztendőben a gabonakivitel 635 ezer tonnával kevesebbet tett ki, mint az 1937-es évben. Ez

*a csökkenés azzal magyarázható, hogy a legtöbb exportáló, sőt a legtöbb importáló*

*államban is szokatlanul nagy volt a termés.* Ugyancsak ez a körülmény idézte elő azt is, hogy a világpiacon árakban is csökkenés állott be.

Az utóbbi négy hónapban a kivitel a kormány kedvező és hathatós intézkedéseinek következtében felélénkült.

### Kedvezmények a gyümölcskivitel elősegítése érdekében

Bujoiu nemzetgazdasági miniszter előterjesztésére a minisztertanács elhatározta, hogy a következő friss gyümölcsök: kajszin, szilva, őszi barack, meggy, cseresznye (390-398. vámtétel), valamint a 419. vámtételben szereplő konzervált gyümölcsök és magozott gyümölcsök az A. listán maradnak, anélkül azonban, hogy a Banca Nationala részére devizát át kellene adni kivitelük alkalmával. A magozott gyümölcsök kivitele alkalmával kilogrammonként 1.50 leies kiviteli prémiumot adnak.

= Új ügyvezető igazgató a Titan, Nadrag, Calan-vállalatnál. C. Visoianu volt meghatalmazott minisztert a Titan, Nadrag, Calan-üzemek ügyvezető igazgatójává nevezték ki az igazgatóság határozatával.

= A Feketetenger vidékén tett látogatást a német mezőgazdasági bizottság. Ennek a német mezőgazdasági bizottságnak tagjai, amely már néhány napja az országban tartózkodik, látogatást tettek a Baragánon, ahol a juhtenyésztési tanulmányozták, majd pedig Dobrogeába és a Feketetenger vidékére utaztak. A bizottság tagjai a következők: dr. Moritz német földművelésügyi miniszteriumi igazgató, dr. Brummenbaum, Küper, dr. Müller, Gärlach, dr. Schultze, dr. V. Hasselbach, dr. Ohnesorger és dr. Hellmann, mindannyian a német birodalmi ellátási bizottságban viselnek tisztséget.

= Lényeges újítások az új román-palesztinai kereskedelmi egyezményben. Az Aradi Közlöny legutóbb röviden jelentette, hogy Románia és Palesztina között létrejött az új kereskedelmi egyezmény. Ennek eredményeképpen a két ország közötti kereskedelmi forgalomban előreláthatólag fejlődés áll be. A szerződés értelmében a Palesztinába kivitelre kerülő és a narancs csomagolását szolgáló ládák keretét 300 ezerről 400 ezerre emelték, ugyanakkor pedig felemelték azok árát is. Azt a prémiumot, amelyet eddig közvetett műveletek útján adtak, a jövőben az exportörök részére a román kormány közvetlenebbül folyósítja.

## Rendelkezés a mérnökök inasszerződéséről

Bár az Ipartörvény már három esztendővel életbelépett, még mindig számos olyan kérdés vár tisztázásra, amely az Ipartörvény végrehajtásával áll összefüggésben. Ezek közé tartozott a mérnökök inasszerződéséről jogának kérdése is, melylyel kapcsolatban a munkaügyi miniszteriumból most rendelkezés érkezett az aradi munkakamarához.

A rendelet hivatkozik arra, hogy az Ipartörvény értelmében a mérnökök oklevelük alapján tudvalevőleg, mint kisipari műhelyek tulajdonosai is működhetnek, anélkül, hogy mesterkönyvre lenne szükségük. Az új rendelet közli, hogy ezek a mérnökök viszont inasokat csak abban az esetben szerződhetnek, ha mesterkönyvet váltanak.

Értesülésünk szerint a munkakamara a mesterkönyvet a mérnöki oklevél felmutatása esetén minden további eljárás nélkül kiadja.

= Mircea Canciov a Banca de Credit Român megbízott ügyvezetője. A Banca de Credit Român részvényesei Mircea Canciov volt pénzügyminiszter az intézet igazgatósági tagjává választották. Az igazgatóság pedig legutóbbi ülésén az intézet alelnökévé és egyetlen megbízott ügyvezetőjévé választotta meg.

= Leszállítják a cipőárakat. A romániai bőrgyárosok sinaiai értekezletén megállapították, hogy az országban a cipőfogyasztás jelentős mértékben csökkent. Ennek ellensúlyozására elhatározták, hogy a nyersbőrnek egy közösen létesített szervezet utján való felvásárlása által a bőr- és cipőárakat leszállítják.

= Elárvereznek egy bánsági malmot. A Gyertyámon levő Torontáli Hengermalom Rt. felszámol. A malom tartozásai 29 millió leit tesznek ki. A malmot szeptember 6-án másfélmillió kikiáltási ár mellett elárverezik.



**HAMBURG-AMERIKA LINIE**

Eszakamerikai gyorsszolgálat minden esütörtökön

**HAMBURGBÓL  
NEW YORKBA**

Southampton és Cherbourg érintésével a „New-York”, „Hansa”, „Hamburg” és „Deutschland” gyorsgőzösökkel.

Nem gondolná, hogy ayilt tengeren van...

A Frahm-féle egyensúlyozó készülék a hajó nyugodt megeét biztosítja. A kényelmes kabinok, a változatos izléssel berendezett társas helyiségek az utazást kellemessé teszik. Kérdezze a HAPAG számos barátját, miért utaznak mindig a mi hajóinkon? Mert ígéreteleinket a valóság még messze felülmúlja...

Üdülési és látogatási utazások

**AMERIKÁBA**  
minden időtartamban és árban

Mindig től utazik a

**Hamburg-Amerika Linie**  
hajóin



Információkkal szívesen szolgál a

**Hamburg-Amerika Linie S.A.R.**  
képvisellete

**Künstler Utazási Iroda**  
Arad, Bul. Regina Maria 24.  
Telefon 10-86.

### Huszmillós tőkével gabonaértékesítő vállalat alakult Bucuresztben

Nemzeti Gabonaértékesítő Társaság névvel Bucuresztben 20 millió lei részvénytőkével új vállalat alakult. Az új részvénytársaságot már be is jegyezték az ilfovi törvényszék céghivatalánál.

### Kóolaj után kutatnak Cahul-megyében

Bucuressti. A Steaua Romana társaság Cahul-megyében, Rosu falu közelében, petrólem után kutat. A szakvélemények szerint itt gazdag petróleum lelőhelyet lehet feltárni.

== Részvénytársasággá alakult át a Klinger-szövöde. Sepsiszentgyörgyről jelentik: A sepsiszentgyörgyi Henry Klinger szövöde „Sepsiszentgyörgyi Textil Üzemek” néven részvénytársasággá alakult: át 100 millió lei részvénytőkével. A vállalatban jelentős érdekeltséget kapott egy angol-svájci tőkecsoport is.

== Számos kompenzációs alapon kivételre kerülő új árucikket soroltak az A-listába. A minisztertanács határozatának értelmében a következőképpen egészítették ki több új kompenzációs alapon kivételre kerülő árucikkal az A-listát: 1073. vám-tétel. 1074. vám-tétel. 1075. 1076. 1125. 1144. 1158. 1150. 1181. 1183. 1197 és 1455 vám-tétel.

== Új cégek és cégváltások. Intreprindere de Constructii si Industrie de Piatra S. A. aradi cégnevel a törvényszék bejegyezte, hogy székhelye Radnán van. Aradon és Temesváron pedig fiókja van. — Fabrica de Otet „Acetum” S. A. R. Arad cégnevel dr. Coriolan Popescu és Aron Iuliu igazgatósági tagságát és cégjegyzési jogosultságát a törvényszék törölte. — S. A. Forestiera din Milova felszámolás alatt álló cégnevel a törvényszék bejegyezte, hogy székhelye Milován, fiókjai pedig Aradon és Temesváron vannak. — Constructia S. A. R. Intreprindere de Constructii Publice si Particulare aradi cégnevel dr. Höflich Béla igazgatósági tagságát és cégjegyzési jogosultságát a törvényszék bejegyezte. — Uzina Electrica S. A. R. körös-kisjenői cégnevel Dumitru Christea és Gheorghe Ardelean igazgatósági tagságát és cégjegyzési jogosultságát a törvényszék bejegyezte.

== A „Consum” legújabb száma részletesen ismerteti az elmúlt hét minden fontosabb gazdasági eseményét, tranzakcióit. Tartalmából kiemeljük a következőket: Részvénytársaság alakult az ország nyersbőrtermelésének elosztására a bőrgyárak között. Százmillió lei részvénytőkével részvénytársasággá alakult át a sepsiszentgyörgyi Klinger-szövögyár. A gazdasági élet képviselőinek szereplése a korporatív parlamentben. Új rendszer készül az országúti teherautó-és autobusforgalom szabályozására. Miképpen rendezték a Németországba irányuló élőállatexport kérdését. A bucuressti-értéktörzsde félévi mérlege. Nem sikerült meggyezést létrehozni a Minele Sorecani és a Credit Industrial között. Julius 15-ig büntetés nélkül bejegyezhetők az eddig be nem jegyzett cégek. Az összes adók racionalizálására tervezetet készít a pénzügyminiszter. Ismerteti a Consum legújabb száma a Forestiera Lomaş- a Phönix vegyigyár, a Braşadiru-sörgyár most megjelent 1938. évi mérlegét. Adó-és illetékrovata gyakorlati felvilágosítást ad az adó-és illetékterhelés minden aktuális kérdésében. Közli a Consum legújabb száma a legújabb cégbejegyzéseket, közszállítási árlejtéseket, pénzügyi és pénzügyi híreket. Kérien mutatványszámot a kiadóhivaltól: Kolozsvár. Str. Reg. Maria 48.

### Ülésezik a legfőbb kartell-bizottság

Bucuresztből jelentik: A nemzetgazdasági miniszteriumban Grigore Perleţeanu elnökelete alatt ülésezett a legfőbb kartell-bizottság. A bizottság letárgyalta a kartell-törvény módosítására vonatkozó tervezetet amely módot ad a kartell-bizottság új alapon való megszervezésére valamint egy alap létesítésére, amelyből a bizottság működési költségeit fedezik. Tárgyalásra került a növényolaj-gyárosok kérése is, akik a növényi ételolaj árának 6 leiel való emelését kérték

arravaló hivatkozással, hogy a nyersanyag ilyen mértékben drágult. A kartellbizottság ideiglenesen engedélyezte az áremelést, de az áremelés nagyságát mindig a nyersanyagárakhoz méri. Elhatározta a bizottság azt is, hogy Basarabiában vizsgálatot folytat le, miután azt az értesülést kapta hogy a napraforgótermés felett nem a földművesek rendelkeznek, hanem különböző spekulánsok, akik már az elmúlt évben lekötötték maguknak a termést.

### Rádióműsor

— Romániai időszámítás. —

KEDD, JULIUS 11.

Bucuressti. 7: Ritmikus torna, hanglemezek, háztartási és orvosi tanácsok. 12: Lemezek. 13: Időjelzés, sportközlemények, vizállásjelentés. 13:05 Ionel Cristea zenekara, Mia Boyan énekszámai val. 13:45: Felolvasás. 13:55: A zene folytatása. 14:10: Hírek. 14:30: A zene folytatása. 15:10: Időszzerű közlemények. 19:10: Időjelzés, időjárásjelentés. 19:02: Tudományos krónika. 19:17: B. Metzner hegedűl és Theodor Rogalsky zongorázik. 19:45: Liviu Rebreanu, Demian Theodorescu előadása. 20: Román zene lemezek. 20:55: Massenet: Manon. Opera 5 felvonásban. 21:55: Hírek, sportközlemények. 23:05: Hírek, 23:45: Hírek angolul és franciául.

Budapest I. 7:45: Torna, hírek, hanglemezek, étrend, közlemények. 11: Hírek. 11:20: és 11:45: Felolvasás. 13:10: Hanglemezek. 13:40: Hírek. 14:20: Pontos időjelzés, időjárás és vizállásjelentés. 14:30: A rádió szalonzenekara. 15:30: Hírek. 17:15: Szentiványi Jenő ifjúsági elbeszéléssel. 17:45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18:10: Pontis Pál cigányzenekara. Közben Paczek Buika Márkus tárogatószámai. 18:45: A korinthusi csatorna. Gethon István dr. utlejása. 19:15: Hanglemezek. 20:15: Hírek. 20:25: Reviczky emlék-est. 21:15: Bisztriczky Tibor hegedűl, zongorán kíséri Földes László. 21:40: Közvetítés a Fényes-cirkusból. 22:10: Mursi Elek cigányzenekara. 22:40: Hírek, időjárásjelentés.

Budapest II. 18:55: Pertis Pali és cigányzenekara. 19:25: Mezőgazdasági félóra. 21: Hírek. 21:20: Kossuth angol barátai. Kósa János dr. előadása. 21:50: Zsögön Lenke énekel, zongorán kíséri Szegedi Ernő. 22:15: Szimfónikus zenekari hangverseny közvetítése. 22:50: Időjárásjelentés.

Belgrád. 13: Lemezek. 14:10: Rádiózenekar. 17:45: Népies zene. 18: Lemezek. 19:20: Kalmics Lika énekesnő. 19:40: Lemezek. 20:05: Népies zene. 21: Népdalok. 21:30: Horváth gordonkaművész. 22:30: Szimfónikus lemezek. 23:15: Táncczene.

SZERDA, JULIUS 12.

Bucuressti. 7: Ritmikus torna, hanglemezek, háztartási és orvosi tanácsok. 13: Időjelzés, sportközlemények, vizállásjelentés. 13:05: Lemezek. 13:45: Felolvasás. 13:55: A zene folytatása. 14:10: Hírek. 14:30: A zene folytatása. 15:10: Időszzerű közlemények. 19: Időjelzés, időjárás-

jelentés. 19:02: Művészeti krónika. 19:17: Lemezek. 20: Cornateanu tanár földművelésügyi miniszter előadása. 20:15: Valentina Cretoiu Tassian és Serban Tassian énekelnek. 20:55: Nadia Chebar zongorázik, D. Theodoru hegedűl és Mihail Theodorescu fuvolázik. 22: Hírek és sportközlemények. 22:15: Arturo Goiman énekel. 22:35: Táncclemezek. 23: Hírek. 23:15: Vasile Julea zenekara. 23:45: Hírek külföldre Franciaul, németül és olaszul.

Budapest I. 7:45: Torna, hírek, hanglemezek, étrend, közlemények. 11: Hírek. 11:20: és 11:45: Felolvasás. 13:10: Mezriczky Lajos zongorázik. 13:40: Hírek. 13:55: Jeney Klára, az Operaház tagja énekel, zongorán kíséri Földes László. 14:30: A Meffhosz tánczenekar. 15:30: Hírek. 17:15: A rádió diákfélórája. 17:45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18:10: Hochstrasser Ferenc fuvolázik, zongorán kíséri Földes László. 18:50: Rendőrzeenekar. 19:40: Te csak mindig várj. Voinits Aladar előadása. 20:15: Hírek. 20:25: Lendvai Jóska és cigányzenekara. 21:30: Puccini: Bohémélet című operája hanglemezzel. 22:35: Hírek, időjárásjelentés.

Budapest II. 19:50: Rendőrzeenekar. 20:30: Hormonok és vitaminok, előadás. 21: Hírek. 21:10: Hírek szlovák és magyar-orosz nyelven. 21:20: Különleges hangszerszólók. Hanglemezek. 21:45: A százéves Györfv Vilmos. Kemény Gábor dr. előadása. 22:15: Horváth Gyula cigányzenekara muzsikál. 23: Időjárásjelentés.

Belgrád. 13: Népies zene. 13:45: Lemezek. 17:45: Lemezek. 18:20: Rádiózenekar. 19:20: Lemezek. 20:03: Népdalok. 20:40: Nemzeti felolvasás. 21: Timonics Milán énekel. 21:20: Opera lemezek. 23: Hírek. 23:15: Lemezek.

### NYILTTÉR.

E rovat alatt közlőtekért nem vállal felelősséget sem a kiadóhivatal, sem a szerkesztőség.

### Figyelem!

Elsőrendű tőkebelektetés!

Calea Radnei 40. sz. masszív emeletes bérház, amely áll: egy ötszobás lakás, két üzlethelyiség és 11 más bérleményből — téggy folyosóval — részben vasbeton menyezettel, 282 négyszögöl telekkel,

1939. július 12-én, délután 3 órakor

az aradi járásbírószágon, bírói árverésen el fog adatni. Fele része kiküldési ára 281 ezer le.

## APRÓHIRDETÉSEK

A 69094. számú, 1938 július 18-án megjelent miniszteri rendelet alapján az apróhirdetések ára a következő módon állapított meg: Alkalmazást keresők, elveszett, eltűnt egyének, vagy tárgyak hirdetése, fürdő és gyógyhely hirdetések szavankint 1 leu. Egyéb apróhirdetés szavankint 2 lei. A fenti rendelet értelmében az apróhirdetések ára előre fizetendő

Levelezés és házasság rovatokban való közlésre apróhirdetéseket nem vesz fel a kiadóhivatal.

### OKTATÁS

Rajzolásban való önképzéshez alkalom, középiskolás fiú, vagy leány. Str. Episcopul Radu 21., laboratórium. 3121

Érettségizett fiatalember pótvizsgára felelősséggel előkészít. Cim a kiadóban. 3122

### ALKALMAZÁST KERES

Intelligensebb zsidó nő házvezetőnőnek, vagy bejáró-főzőnőnek elmenne. Cim a kiadóban. 3127

Többévi gazdasági gyakorlattal bíró kö-zépkorú, perfektt román, intelligens férfi állást keres. Vidékre is elmegy. Cimeket „Szerény” jelígen a kiadó továbbít. 3127

### LAKÁS

Központban kapualatti bejárattal, szoba folyóvízzel július 15-re kiadó. Str. Mărăşesti 4. 3120

Egyszobás, konyhás lakás magános nőnek kiadó. Háztulajdonos, Str. Cetăţii No. 7. 3118

Három uccai szobából álló elsőemeleti, erkélyes, urilakás augusztus elsejére kiadó. Str. Consistorului 11. 3107

Háromszobás, modern lakás, új villaszerű magánházban kiadó. Str. Sînt. Gheorghe 46. Érdeklődni délután 4-6 óra között. 3111

Négyszobás, összkomfortos lakás aug. 1-re olcsón kiadó. Str. Grigorie Alexandrescu 20. 3103

Egy kétszobás és egyszobás, teljesen modern lakás aug. 1-re kiadó. Str. Grigorie Alexandrescu 1. 3102

Eladó nyitott Ford-kocsi. Str. Gheorghe Lazar No. 4. 3066

Új házban háromszobás, összkomfortos, modern lakás azonnalra is kiadó. Calea Radnei 14. 3098

### VETEL-ELADÁS

Eladó: egy kétajtós jég szekrény, egy virágállvány. Bővebbet a kiadóban. 3083

Különböző butorok, jég szekrény, szőnyegek, csillárok eladók. Bul. Dragalina 2. 3130

Ping-pong-asztalt keresek megvételre. Ajánlatokat: Kovács, Str. Eminescu 15. alá kérek. 2101

Rádió, modern, gyári, szuper, 4+1. eladó sürgősen. Str. E. Ciorogariu No. 6 3088

Új könyv! — Bizony: „Az érvényesülés lektana”. „A férjhezmenés művésze”. Megrendelhető Bizony Ferenc házasságközvetítő irodájánál, Temesvár, IV., Văcărescu 11.

### INGATLAN

Eladó Temesváron egy központi prima háztelek. Érdeklődni 7-8 óra között: Arad. Str. T. Ecaterina 2. 3128

A felparcellázott Patria-telepen több házhely eladó. Pálmai ingatlanforgalmi iroda, Bul. Reg. Ferdinand 58. 3123

### Modern urli magánház

Avram Iancu tértől 10 pernyire 4 szobás tiszta összkomfortos nyitott terasszal és kerttel sürgősen eladó.

Erdeklődők oimét a kiadóba kérem.

### KÜLÖNFÉLEK

Átadnám augusztus 1-ére Szovátán lefoglalt kétágyas és egyágyas szobákat. Érdeklődni: Luszig és Berger-cégnél, Bul. Regina Maria 24. 3119

Varroda megszüntetése miatt háromszobás, uccai lakás fürdőszobával azonnal kiadó. Ugyanott ebédlő-lámpa butorok eladók, Zsidótemplom-épület. I. em. 3129

# Legújabb jelentéseink:

## Elfogadták a Magyar Népközösség szervezeti szabályzatát

Kolozsvárról telefonálja az Aradi Közlöny munkatársa: A Népközösség tanácsa vasárnap gróf Bánffy Miklós elnökletével nagyfontosságú értekezletet tartott. A megbeszélések főtárgya a Népközösség szervezeti formájának megállapítása volt. Bánffy Miklós gróf bevezető beszéde után felkérte dr. Tusa Gábort, a Népközösség jogi tanácsadóját, hogy mint a szervezeti formát megállapító bizottság tagja tegye meg jelentését. Tusa Gábor dr., Kolumbán József dr. és Soós István dr. társaságában szövegezte meg a szervezeti szabályzat tervét, amelyet a tanács több hozzászólás után elfogadott.

## Állandó nyári szolgálatot létesítettek Bucurestiben a magyar törvényhozók

Ülésezett a magyar parlamenti csoport és megtárgyalta az összes napirenden lévő kérdéseket

Kolozsvárról telefonálja az Aradi Közlöny tudósítója: A magyar parlamenti csoport a Nemzeti Ujjászületés Frontja megyei tagozatának magyar tagjaival együtt megbeszélést tartott Kolozsváron. Az értekezleten a Népközösség nyári munkabeosztása került megvitatásra és elhatározták, hogy

a nyár folyamán is Bucurestiben állandó szolgálatot tartanak.

A beosztás értelmében egy magyar képviselő állandóan Bucurestiben tartózkodik a következő időrendi sorrendben: július 9-től 16-ig Ludvig Gyula, július 16-tól 23-ig dr. Kovács Károly, július 23-tól 30-ig Tompa Lajos, augusztus 1-től 6-ig gróf Teleki Ádám, augusztus 6-tól 13-ig dr. Filó Ferenc, augusztus 13-tól 20-ig dr. Bartha Ignác, augusztus 20-tól 27-ig dr. Soós István, augusztus 27-től szeptember 3-ig Orosz Károly, szeptember 3-tól 10-ig Péter János és szeptember 10-től 17-ig gróf Teleki Ádám. Megállapították továbbá, hogy milyen módon lehet igénybe venni ezt a nyári szolgálatot.

Minden ügyes-bajos ügyben a helyi tagozathoz kell fordulni, ahol megvizsgálják és feldolgozzák a kérést, majd továbbítják a kolozsvári

központhoz, ahonnan azonnal Bucurestibe küldik elintézés végett.

Senki ne kerülje el ezt a hivatalos utat, mert kérést vagy kérését visszaküldik a helyi tagozathoz a rendes ut betartása érdekében és ez csak feleslegesen meghosszabbítja az ügy elintézését. Az értekezlet további során felhívták mindazoknak a férfiaknak, vagy nőknek a figyelmét a közlő közlési választásokkal kapcsolatban, hogy akik nem látták nevüket a választói névjegyzékben, ellenőrizzék felvételüket.

Szóba kerültek az állampolgársági kérdések és ezzel kapcsolatban közlik, hogy akik kimaradtak az állampolgári nyilvántartásból és nem nyújtották be irataikat, augusztus 1-ig feltétlenül nyújtsák be az illetékes közlési elöljáróságon aktáikat, mert

az új törvény csak azoknak kéréseit intézi el kedvezően, akik eddig a határidőig benyújtották a szükséges irásaikat.

Az összes időszerű kérdések megvitatása során az ingatlanforgalom tervbevitel módosítása, a nyugdíjasok helyzete és a szakmai szervezetek ügye is szőnyegre kerül.

## Párisban úgy fűdik, hogy

### Németország hajlandó tárgyalásokat kezdeni Lengyelországgal

Páris. Bizonyos értesülések szerint, amelyeket párisi mértékadó helyek Berlinből szereztek, a német kormány hajlandó fontolóra venni, hogy tárgyalásokat kezdjen Lengyelországgal a danzigi kérdésben való megegyezés érdekében.

## Chamberlain bejelentette, hogy Halifax nem utazik Moszkvába

Londonból jelentik: Az alsóház mai ülésén Chamberlain miniszterelnök közölte, hogy az angol és francia kormányok

újabb utasítást küldöttek Moszkvába a háromhatalmi egyezmény létrejötte érdekében. A két ország követi ma két ízben is tanácskoztak Molotovval.

A miniszterelnök még kijelentette azt is, hogy tudomása van arról, hogy a Balti államok meg akarják őrizni semlegességüket és függetlenségüket és tekintettel arra, hogy Anglia célja is ez, a tárgyalások ilyen irányban haladnak előre. Végül leszögezte a kormányelnök, hogy az angol kormánynak nincsen szándékában Halifax külügyminisztert különleges megbízással Moszkvába küldeni.

London. A moszkvai angol és francia nagykövet és Strang angol külpolitikai tanács-

adó vasárnap hajnali 3 óráig tanácskoztak és elhatározták, hogy megbeszélésciket ma délután folytatják.

Az angol sajtó azt sejtí, hogy a hármasszövetséget elvben már elhatározták, de a szovjetkormány, régi orosz szokás szerint, az összes elképzelhető kötelezettségeket írásban akarja szabályoztatni és a végsőkig ki akarja használni a helyzet minden alkudozási előnyét.

Maisky londoni szovjet nagykövet az orosz népművészeti kiállításán elhangzott beszédében hangoztatta, hogy *hogy a békét akarja, de nem a békét minden áron.*

Kotz ezredes, a lengyel pénzügyi bizottság elnöke, megérkezett Londonba, hogy folytassa megbeszéléseit a husz millió font kölcsönről, a Lengyelországnak nyújtandó fegyverekről és hadianyagról.

## Olaszország, Németország és Spanyolország követelése

— egy olasz lap jelentése szerint

Rómából jelentik: A Rasso del Carlino vasárnapi vezércikke bejelentette Olaszország, Németország és Spanyolország követeléseit. Ezek a következők:

1. Ismerje el Franciaország és Anglia Olaszország jogát Tuniszhoz, a Szelei csatornához, Dzsubutához és Maltához.

2. Továbbá Németország jogát Danzighoz, a kor-

ridorhoz és a volt német gyarmatokhoz.

3. Spanyolország jogát a Gibraltárhoz.

4. Tegye lehetővé a nyugati demokráciák, hogy a tengely államai kileghessenek a háborús gazdalkodási rendszerből és új, békebeli gazdasági rendszert építhessenek ki.

5. Respektálják a nemzetközi politikában a ten-

gelyhatalmakat és a külföldi németek és olaszok jogait.

6. Alapítson Anglia és Franciaország zsidó államot, de az ne legyen Palesztinában. A tengelyállamok támogatják a demokráciákat ebben, ha ez nem Palesztinában lesz.

7. Németország, Olaszország ennek ellenében hosszú és tartós békét kínál fel a demokrata-államoknak.

## Ciano olasz külügyminiszter Spanyolországba utazott

Róma. Ciano gróf külügyminiszter utban van Spanyolország felé. Barcelonában már teljesen elkészültek a fogadtatás elrendezésével. Fellohagyták a várost és diadaliveket állítottak fel. Jordana tábornok, helyettes miniszterelnök elhagyta a fővárost, hogy Barcelonába utazzék az olasz külügyminiszter elé. Ciano a délutáni órákban érkezik meg Barcelonába és a fogadtatás után a kora esti órákban megtekintik a kataloniai fallangisták szervezeti-címek felvonulását.

## Életbelép

### a buza minimális ára

Bucuresti. Perieteanu, a kamara alelnöke délután 10 óra 15 perccor nyitotta meg a törvényhozás alsó házának ülését. Utána Sescioreanu, a módosított gabonaértékesítési törvénytervezet előadója ismertette a törvénytervezet pontjait, majd szavazásra került a sor és a golyóval való szavazás eredményeképpen

**118 szavazattal 2 ellenében megszavazták a törvénytervezet első szakaszát, amely úgy szól, hogy a törvény életbeléptetésének napjától kezdve prémiumot fizetnek.**

A 75 kilogramos, 3 százalékos idegen anyagot tartalmazó buza 10 tonnás vagononkénti árát ab feladó állomás 42 ezer lejben állapítják meg. Szeptemberben ezer lejrel emelkedik, október és novemberben 3 ezer lejrel emelkedik a prémiumos gabona vagononkénti ára, míg januárban ismét visszaállítják a 42 ezer lejes gabonaárát. A 75 kilogramnál könnyebb, vagy nehezebb búzáknál, amely 3 százalékos idegen anyagot tartalmaz, a törvényben megjelölt ár egy százalékkal csökkenthető, illetve emelhető, aszerint, hogy hány százalékkal több, illetve kevesebb idegen anyagot tartalmaz.

A törvény második pontja értelmében a Banca Nationala felhatalmazást kap, hogy létesítsen gabonabevásárlási szervet két milliárd lei alaptőkével.

## Közel 750 menekültet őrizetbe vettek Haifában

Constanta. A kikötőbe érkezett távirati jelentések arról számolnak be, hogy az „Astir” hajó, amelyiknek a fedélzetén 742 zsidó menekült tartózkodik, akik utlevél nélkül akartak Palesztinába partra szállni, az angol hatóságok őrizetbe került. Az „Ikarus” torpedóromboló, amelynek személyzete megfigyelte a hetek óta a partok mellett cirkáló gőzöst tetten érte az „Astir” legénységét a menekültek partraszállítása közben. A menekülteket Haifában vették őrizetbe és a gőzös személyzetét tartóztatták.

London. Palesztinában számos razzia volt, hogy megállapíthassák, ki vándorolt be Palesztinába törvénytelen úton? Bizonyos egyének szétrombolták a jeruzsálemi néprajzi nyilvántartást s ezért nem tudják megállapítani a lakosságra vonatkozó adatokat.

## Tízezer cseh emigráns elhagyta Európát

Gdynia. A cseh emigránsok egy része a Marienhölm nevű hajón Svédországba utazott. A külföldre menekült csehek egy része Angliában és Kanadában fog letelepedni. Eddig mintegy 10 ezer cseh emigráns hagyta el Európát a gdyniai kikötőn keresztül.

## Kedd estére érvényesek a „Bubus” előadására váltott jegyek

Hétfőn este az eső miatt a „Bubus” című színdarab előadása félbeszakadt. A színház igazgatósága közli, hogy az elmaradt előadást újból megrendezi kedden este és erre az előadásra valamennyi hétfőre váltott jegy érvényes.